VIII. évfolyam, 22. szám

1952. május 29

Ludas Matyi

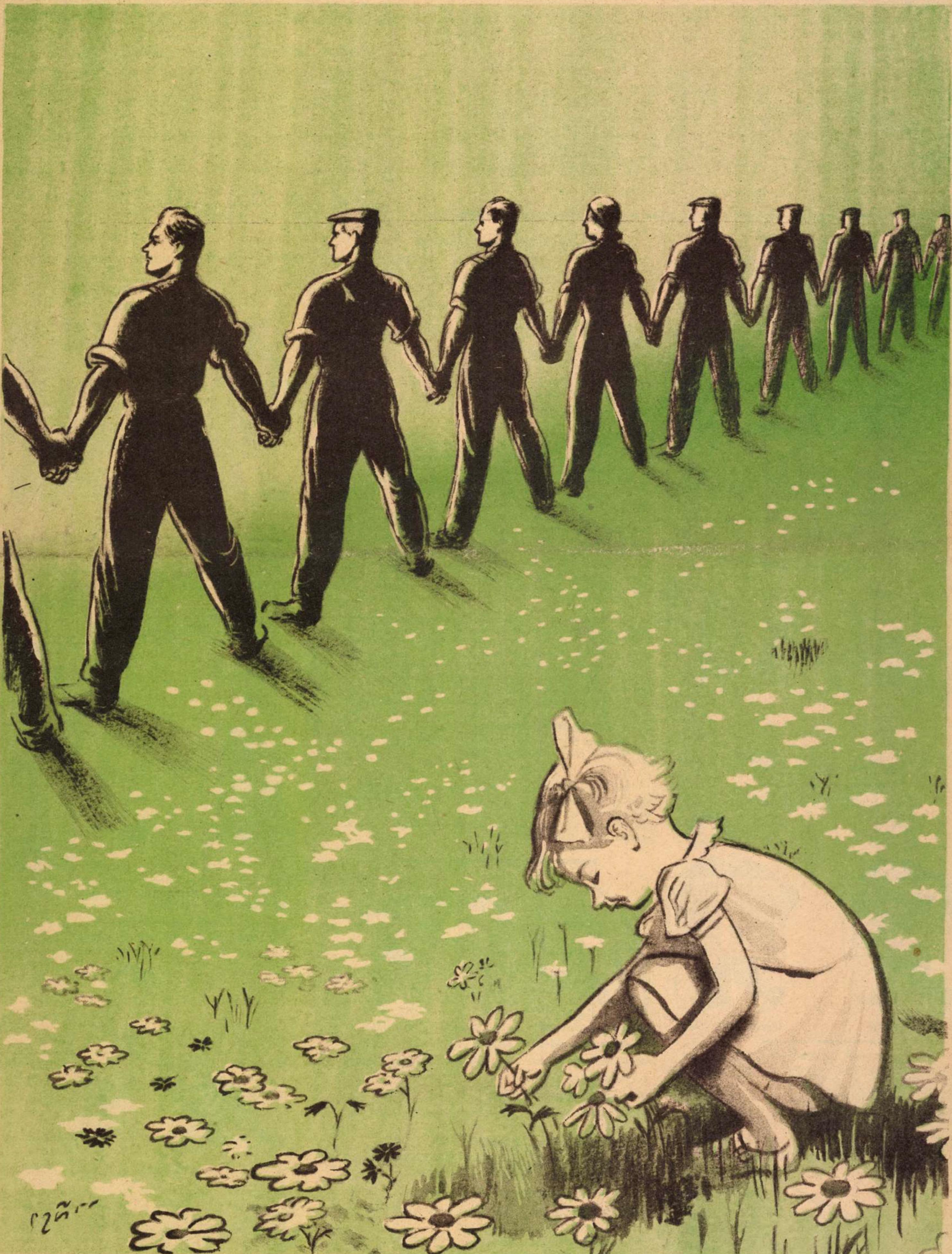

70 fillér

Játsszál nyugodtan, kislányom! Megvédünk!

Truman nem jelölteti magát...

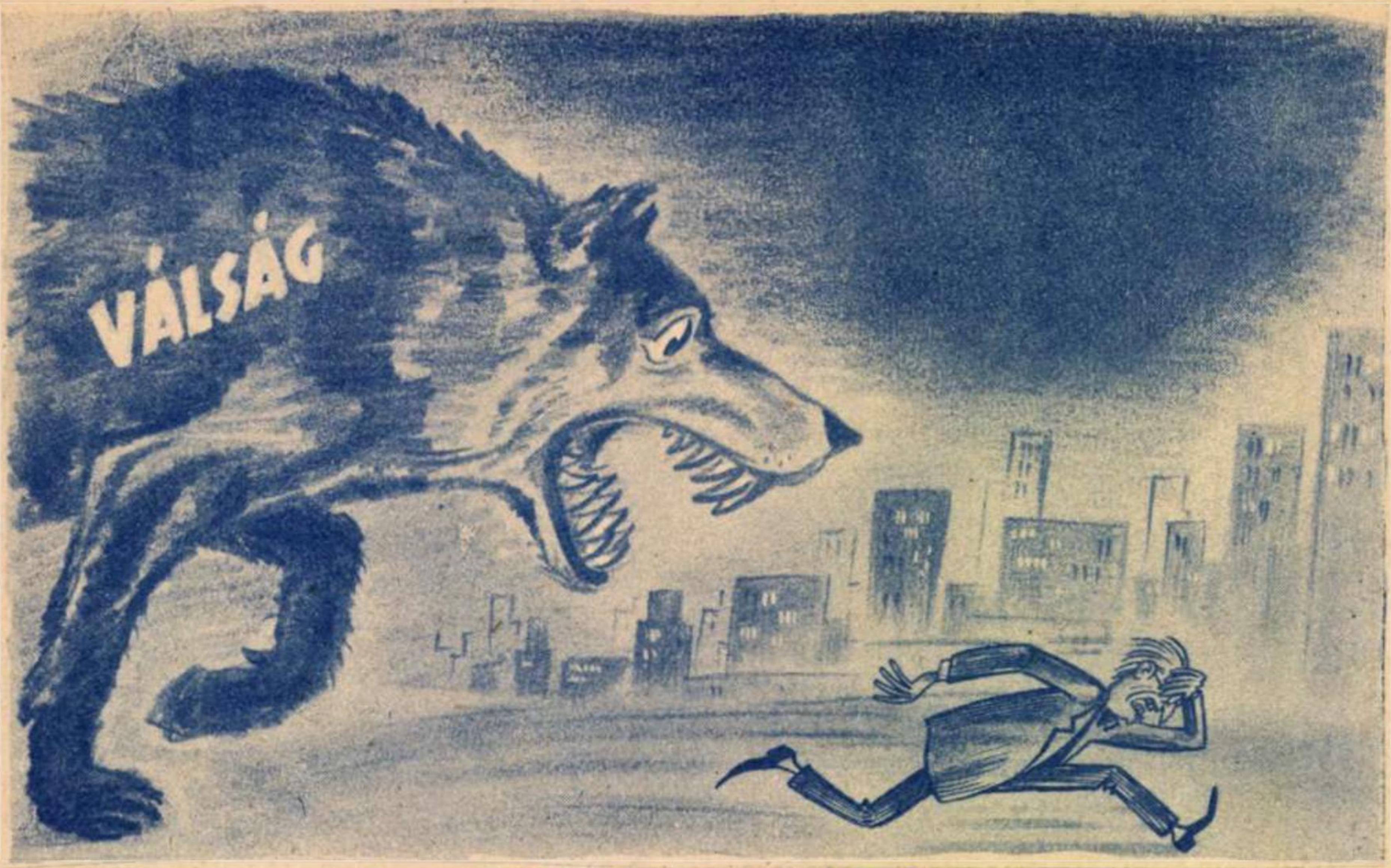

— Ne nézz hátra jön a farkas...

Rendkívül érdekfeszítő marhaságok

Jay Summersby kiadta az emlékiratait. Jay Summersby a világháborúban Eisenhower tábornok soffőrje volt. Miss Jay elmeséli, hogy Eisenhower lefekvés előtt cowboy-történeteket szokott olvasni. „Midőn ezeket a rendkívül érdekfeszítő marhaságokat olvasom" mondotta erről gépkocsivezetőnőjének, — „nem gondolok azokra a döntésekre, amelyeket hoznom kell és amelyektől az emberek ezreinek élete függ." Ha nem is írta volna meg ezt az indiszkrét Jay Summersby, akkor is tudtuk volna, hogy Eisenhower tábornok és a többi eisenhowertábornok nem gondol azokra a döntésekre, amelyeket hoznia kell; mert ha a „rendkívül érdekfeszítő marhaságok" olvasása helyett azokra a döntésekre gondolnának, amelyeket hozniok kell, nem csinálnának olyan rendkívül érdekfeszítő marhaságokat; nem lenne atlanti hadsereg, nem lenne atombombával való fenyegetődzés és nem lennének egyebek. Eisenhower, aki eddig mint tábornok és az atlanti hadsereg főparancsnoka olvasta és csinálta a rendkívüli érdekfeszítő marhaságokat, most elnökjelölt lesz és ebbeli minőségében még érdekfeszítőbb marhaságokat fog olvasni és csinálni, mint eddig.

Mindaddig, amíg ki nem veszik a kezéből a cowboy-történeteket, amelyeket olvas és a hatalmat, amelyet gyakorol.

Vajjon mit akarnak ezzel mondani?

A Magyar Nemzet május 20-i számában olvastuk a Hangszerkereskedelmi Vállalat következő hirdetését:

**HANGFELVEVŐ STUDIÓNK RÁKÓCZI-ÚT 71
SAJÁT HANGJÁRÓL HANGFELVÉTELT KÉSZÍT**

Az rendben van, hogy a hangfelvevő stúdió a saját hangjáról hangfelvételt készít, ez szíve joga, bizonyára igen kellemes hangja van, de miért közlik ezt hatalmas hirdetésben a közönséggel? A közönségnek ebbe semmi beleszólása, senkisem tilthatja meg a hangfelvevő stúdiónak, hogy a saját hangjáról hangfelvételt készítsen, azt csinál a saját hangjával, amit akar.

Vagy talán nem ezt akarták mondani a hirdetéssel, hanem azt, hogy hangfelvételt készítenek bárkinek a hangjáról?

Hát akkor miért nem azt mondták?

Ez is megesik...

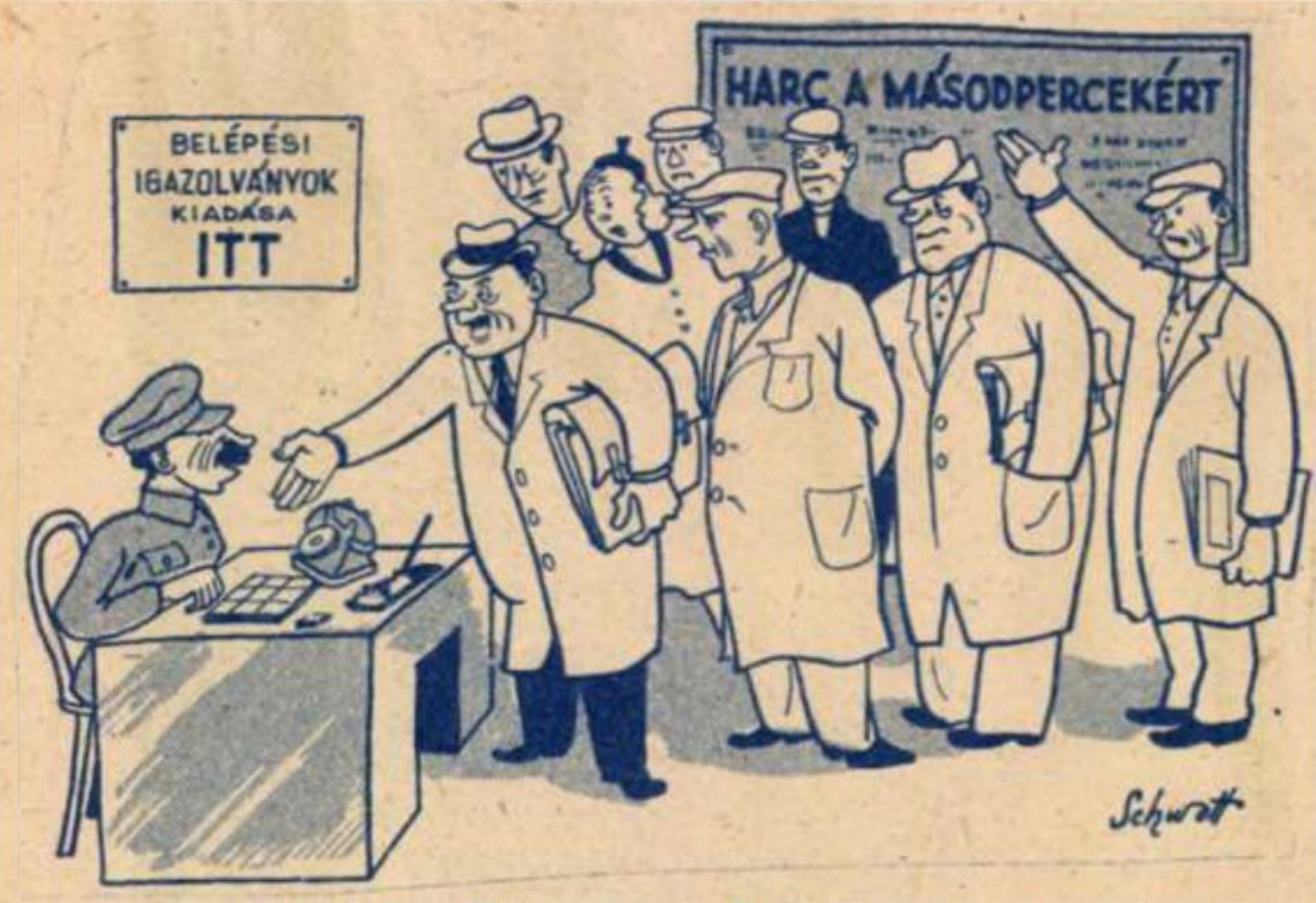

— Mondja, mért megy olyan lassan az a belépő-kiadás? Nem látja, hogy mi van a táblára írva?

— Sajnos nem, Mindig olyan sokan állnak előtte...

Májusi hideg

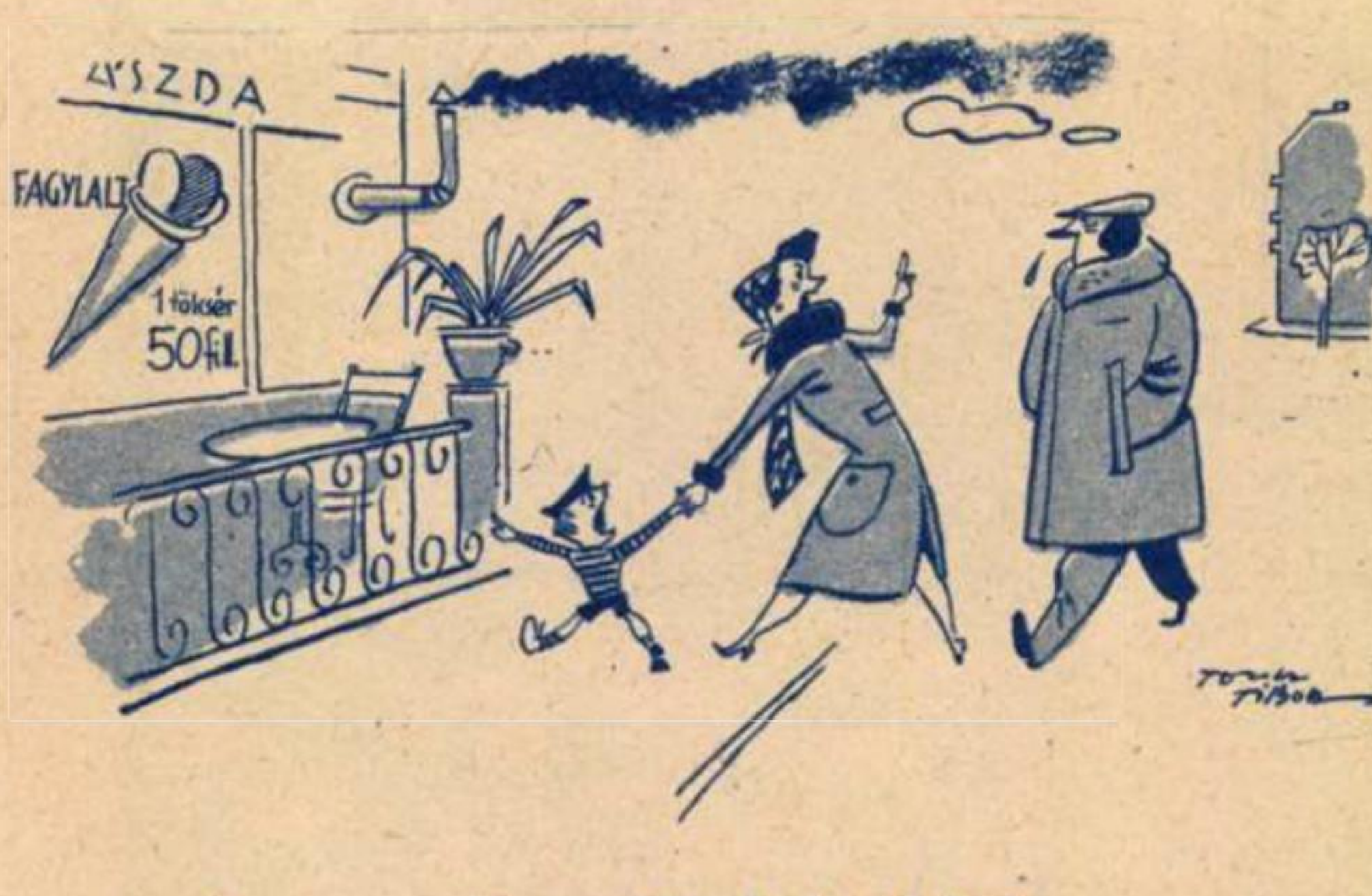

— Anyu, vegyél egy tölcsér fagylaltot...
— Te fiam, ennek a gyereknek láza van....

Egy festmény két arca

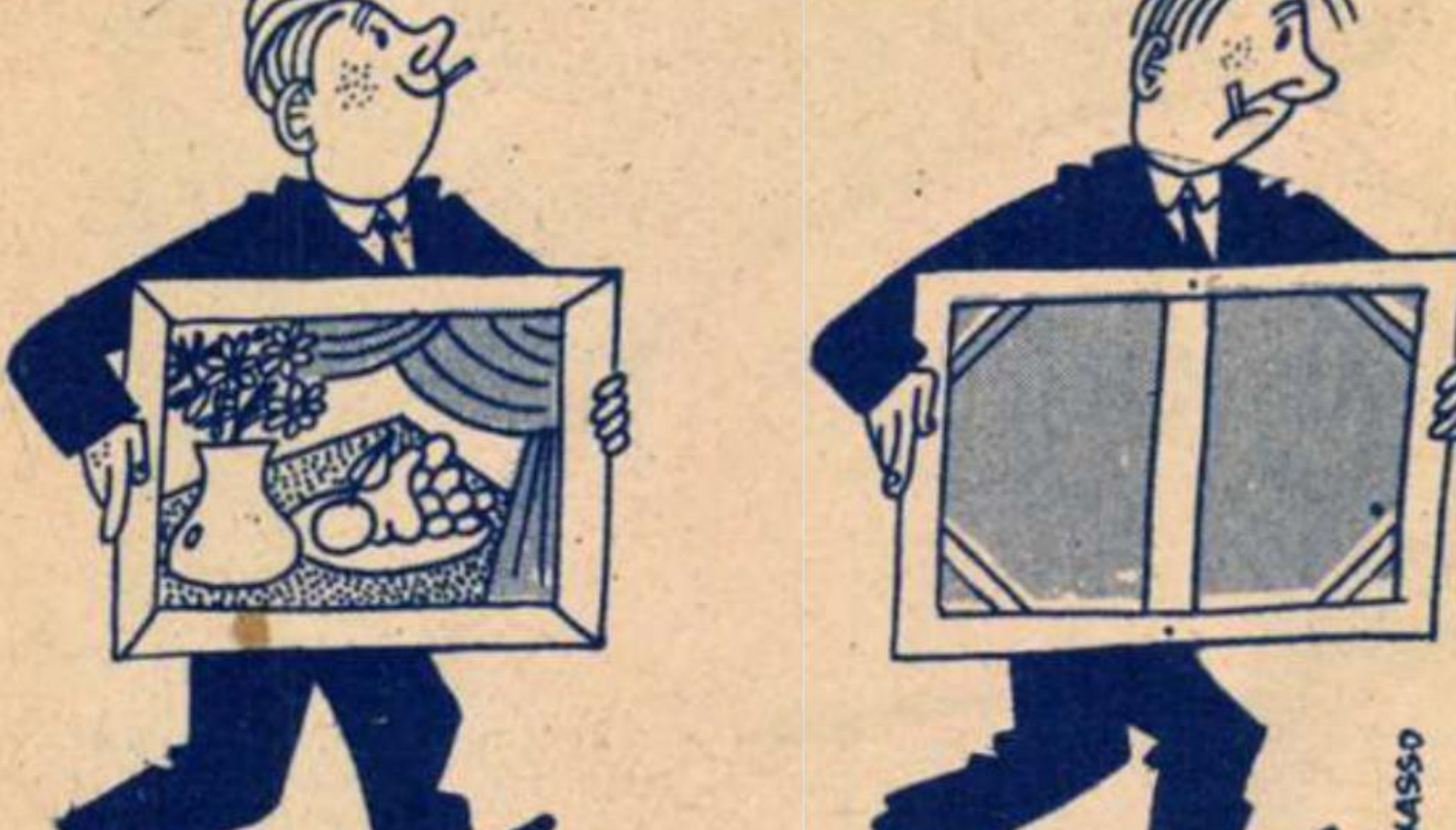

Zsűrizés előtt. Visszautasítás után

Pedig már csak az imádság tartja...

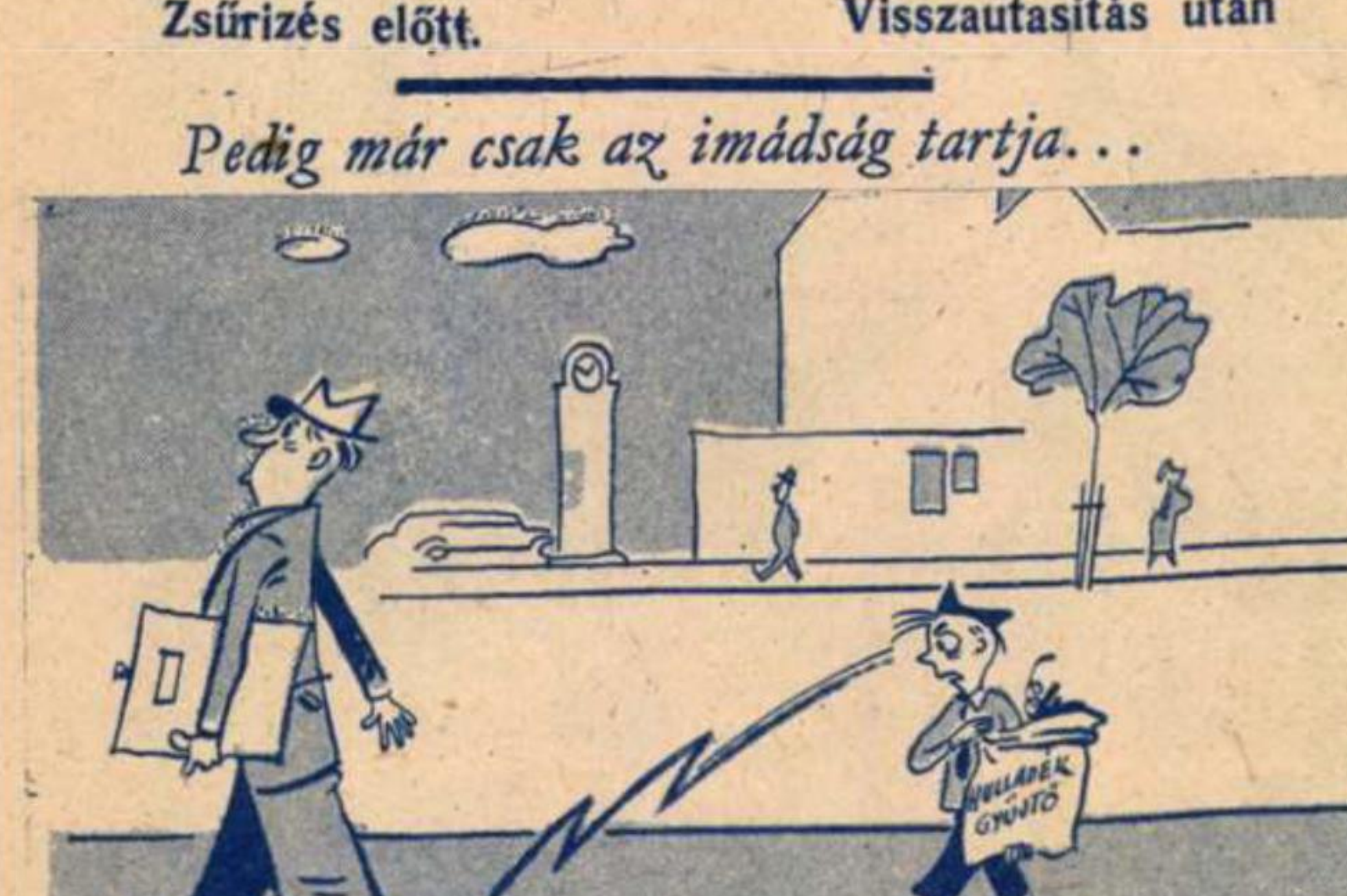

— A fene egye meg, a Boráros-tér óta figyelem a sarokvédő vasát és még mindig nem esett le!

Cáf végkimerülésig

Cáfolatnak általában azt a zsurnalisztikai műfajt nevezzük, amellyel megcáfolnak valamit, ami valótlan; általában. Kivételek persze vannak. Washingtonban például cáfolatnak nevezik azt a zsurnalisztikai és politikai műfajt, amellyel megcáfolnak valamit, ami valóság.

*

E héten az amerikai cáfolók sorát Acheson nyitotta meg. Acheson a baktériumháborút cáfolta; körülbelül egyidőben azzal, hogy két elfogott amerikai pilóta Koreában írásban bevallotta a baktériumok ledobását. Acheson cáfol; noha baktériumok vannak és noha az amerikaiak ledobják azokat a repülőgépekről, baktériumháború nincs.

Acheson nyilatkozatából az jön ki, hogy nincs baktériumháború; az amerikai repülőgépekről ledobott baktériumokból viszont az jön ki, hogy van baktériumháború.

A világ azonban nem Achesonnak hisz, hanem a ledobott baktériumoknak; mert az amerikai külügyminiszter és a pestismikroba közt a leglényegesebb különbség az, hogy a pestismikroba nem hazudik.

*

Mialatt Acheson a baktériumháborút cáfolja, Fechteler tengernagy a francia Le Monde-ban közzétett jelentését cáfolja. Fechteler ebben a jelentésben mindenféle kényes dolgokat mondott és most azt mondja, hogy ő nem mondta azokat a dolgokat, amiket mondott, illetve nem ő mondta az általa mondottakat, szóval az általa mondottak nem általa mondottak, hanen más által mondottak.

Ez kissé nehezen érthető. Mindössze egy dolog világos belőle: vagy Fechteler hazudott, vagy a Le Monde, a francia külügyminisztérium szócsöve.

Ebben a ritka esetben egyikük hazudott; mert általában mind a ketten hazudni szoktak.

*

Mialatt Acheson a baktériumháborút és Fechteler a háborús nyilatkozatát cáfolja, azalatt Clark, Ridgway utóda Kocsedot cáfolja. Új seprő jól seper, új amerikai főparancsnok jól hazudik; úgy hazudik mintha könyvből olvasná, például Hitler Mein Kampfjából.

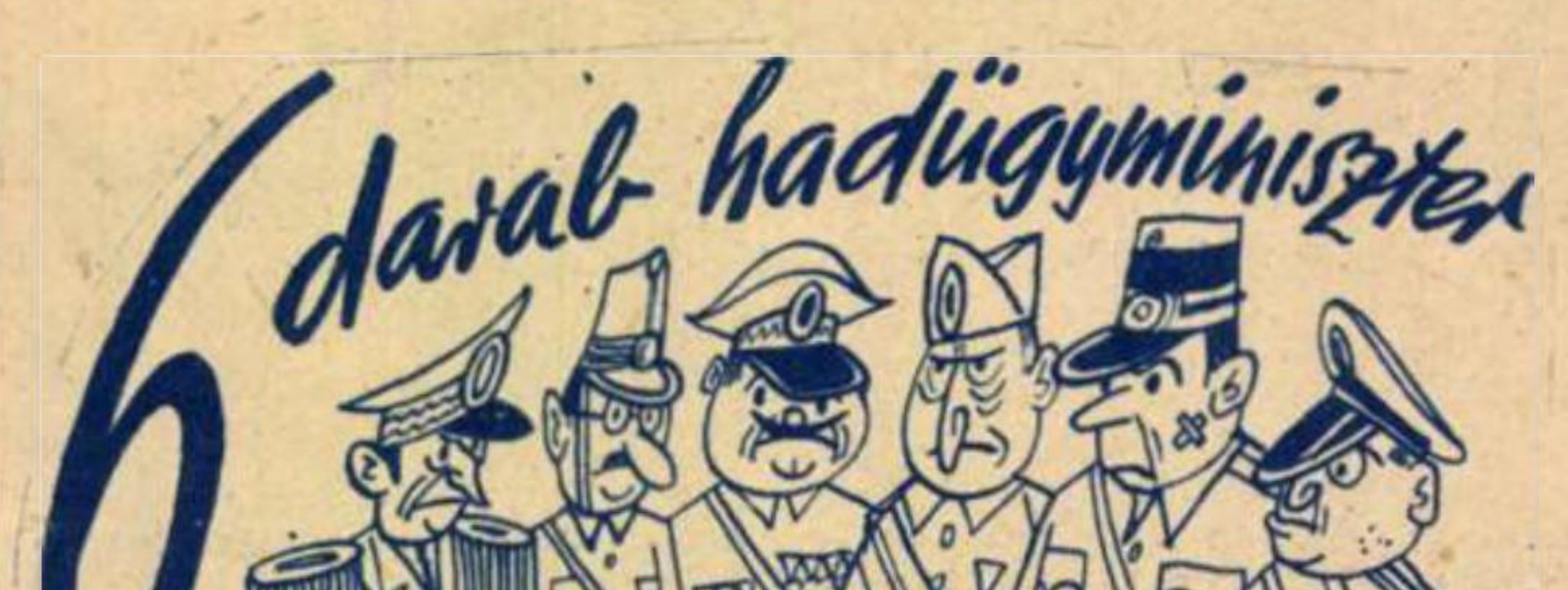

Angol hadügyminiszter: A tanácskozást megnyitom!

Francia hadügyminiszter: Nagyon helyes!

Angol hadügyminiszter: Az atlanti hadseregről fogunk tárgyalni!

Olasz hadügyminiszter: Kitűnő!

Angol hadügyminiszter: Az atlanti hadsereg létre fog jönni!

Belga hadügyminiszter: Helyeslem!

Angol hadügyminiszter: Az atlanti hadseregnek ötvenkét hadosztálya lesz még ebben az évben!

Holland hadügyminiszter: Értem! Ötvenkettő!

Angol hadügyminiszter: Na, most tessék jelentkezni a hadosztályokkal.

Francia hadügyminiszter, olasz hadügyminiszter, belga hadügyminiszter, holland hadügyminiszter (oldalba lökik a luxemburgi hadügyminisztert): Szóljál már te is valamit!

Addig gyüjtsd a vasat, amíg lehet!

(A Szekérfuvarozó Vállalat dolgozói néha túlbuzgón gyüjtötték a vasat. Ezt a rajzot a vállalat egyik dolgozójától kaptuk.)

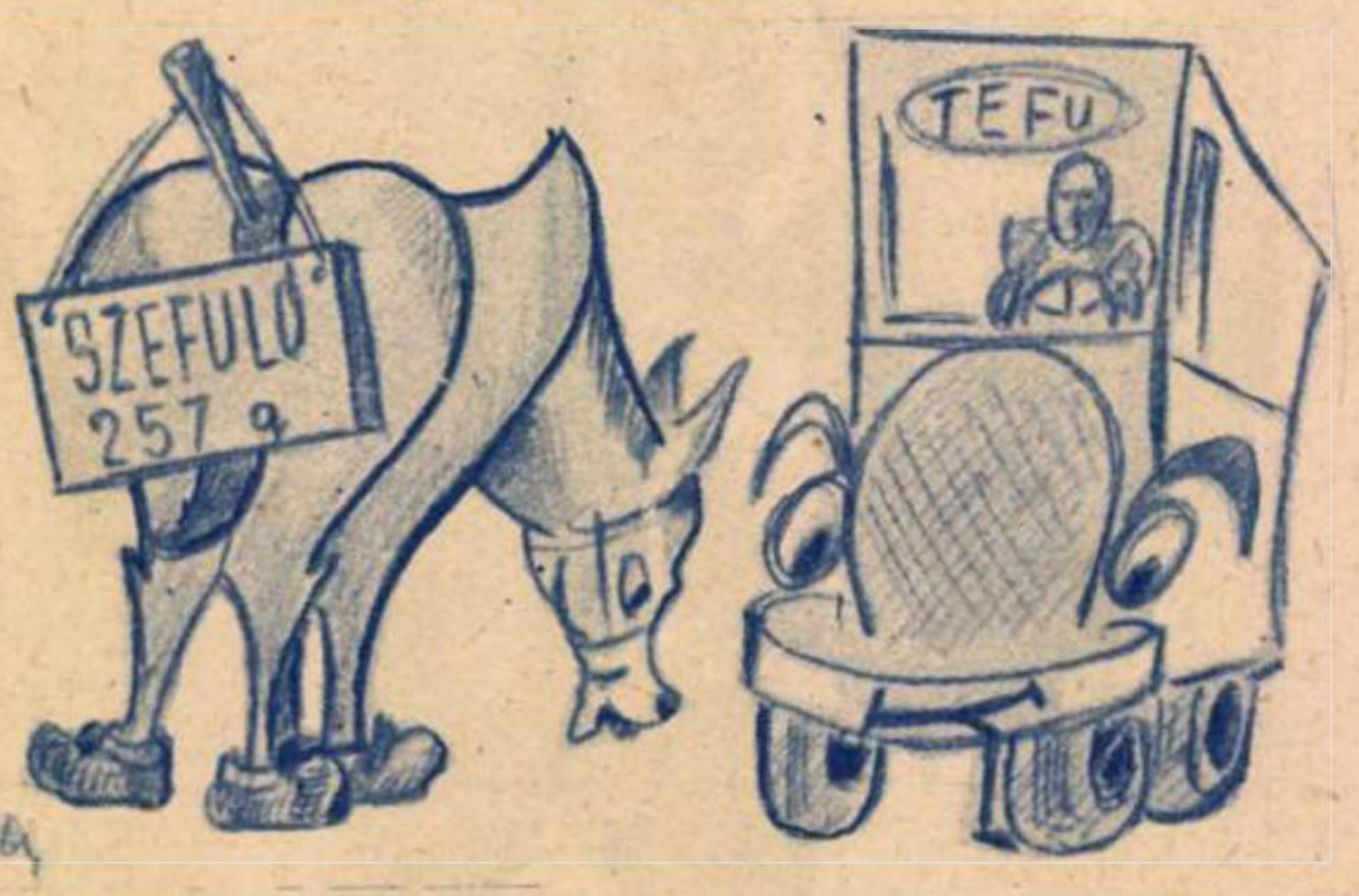

Szefu-ló: Mondja kartárs, maguknál még nem volt vasgyüjtés?

Tefu: ???

Szefu-ló: Mert rólam még a patkómat is lehúzták, kénytelen vagyok papucsban járni...

(Kócziás György rajza)

Majd megbánja!

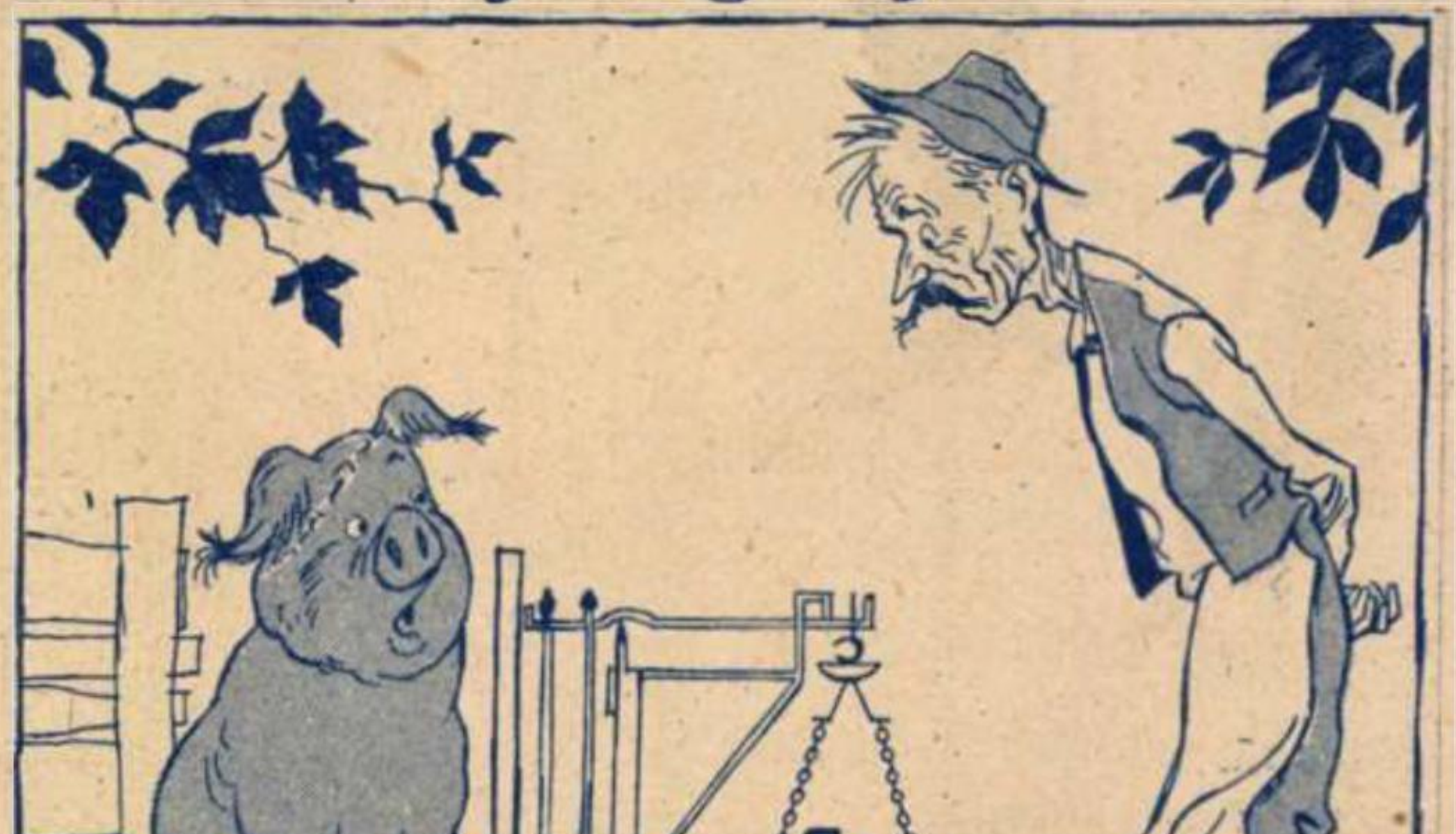

— Éppen 150 kiló! Ha beadom, nincs mitől félnem. De én inkább félek egy kicsit...

Egy fémgyüjtő úttörő vágya

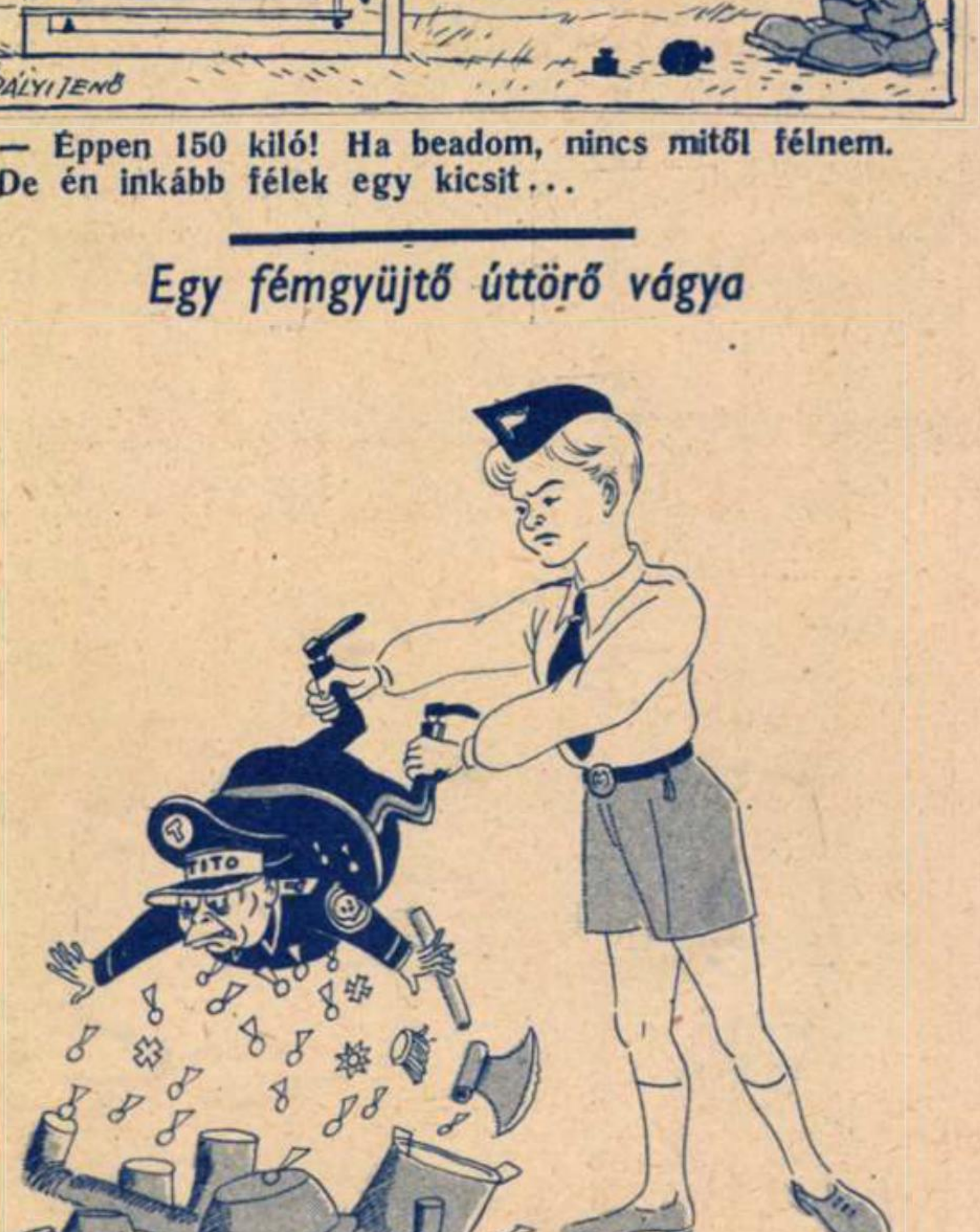

Lerázza az érmeit és az értéktelen maradékot, vagyis Titót, a szemétbe dobja.

A VAS

(Kriti Karcsi ált. isk. V. oszt. tan, iskolai dolgozata)

A vas egy fém, amelyet arról lehet megismerni, hogy hétszer nehezebb a víznél. Ezt azonban igen nehéz ellenőrizni, mert egy darab vashoz nem lehet egy ugyanakkora darab vizet hasonlítani, mivel az szétfolyik.

Kétféle vas van: ócskavas és nem ócskavas, amit szintén nehéz megkülönböztetni, mert az ócskavas álcázza magát. A mi padlásunkon van egy 8 kiló 20 dekás vas, amiről senki sem gondolta, hogy ócskavas, mert vasalóformát öltött magára, pedig már évek óta nem lehet vele vasalni. De én nem hagytam megtéveszteni magam és rábizonyítottam, hogy ócskavas, mivel letörött a csukója és mi már amúgyis villannyal vasalunk. Hasonlóan álcázza magát a rézüst is a kamrában, amiről csak akkor tudtam meg, hogy lyukas, amikor a lyuk megkarcolta a nyelvemet a tejszínhab kinyalása alkalmából.

A vasnak lelőhelye — a kamrán, pincén, padláson kívül — az utca is. Az Erzsébet királyné-úton például a fémgyűjtés alkalmával rengeteg vasat találtunk, miután a Gázművek dolgozói leszerelték a régi gázlámpákat és otthagyták az út szélén a felszálló csövekkel együtt, amik nem azért „felszállók", mert repülni tudnak, hanem, mert így nevezik őket. A Vágóhíd-utcában, a Baross-utcában és az Uzsoki-utcában is voltak ilyen gázlámpaalkatrészek, amelyeket mi úttörők összegyüjtöttünk. A Fővárosi Gázszolgáltató Vállalat dolgozói most naphosszat keresik ezeket a gázlámpaalkatrészeket, ahelyett, hogy — erős, felnőtt ember létükre — ők is vasat gyüjtenének. Tudhatnák, hogy a gázlámpának úgy sincs jövője, mert az ötéves tervben minden pesti utcában villany lesz.

A legtöbb vasat az új diósgyőri nagykohónál találni, nem is beszélve arról, hogy a nagykohó maga is vasból van. Abból a vasból, amit tavaly gyüjtöttünk. Abból a vasból azonban, mit a X. kerületi ifik eddig gyüjtöttek, nemigen lesz óriáskohó alkatrész, mivel a X. kerületi DISZ bizottság körlevelekben „szervezi a gyüjtést". A körlevelekből pedig nem lesz vas, csak papír, ami egészen másra jó... Az összegyüjtött ócskavasból viszont újabb kohók, gépek, traktorok, szerszámok és ébresztőórák is készülnek, ami igen hasznos dolog, mert legalább lesz mivel felébreszteni a Ruggyantaárugyár ifjúmunkásait, akik eddig elaludták a vasgyüjtést. Mi, IX. és XIV. kerületi úttörők azonban nem alszunk és biztos hogy vasárnap elsők leszünk a kerületek között folyó fémgyüjtési versenyben, nem úgy, mint a hevesmegyei Demjén és Detk községek földművesszövetkezetei, ahol eddig csak 2—4 százalékra teljesítették a fémgyüjtési előirányzatot. Biztos meg hagyták magukat téveszteni az álcától és a sok rossz gazdasági szerszám között nem látják meg a rozsdától a vasat...

Horváth Mihály

A Bazilika órái

Írta: Szép Ernő

Két tornya van a Bazilikának, egy-egy tornyának négy oldala.. a két toronynak mindegyik oldalán szolgál egy óra, összesen tehát nyolc órája van a Bazilikának.

Ez pedig csak azért érdekes, mert a Bazilika nyolc órája nyolcféle időt mutat. Eszembe jutott ma, hogy negyvenötben megakadtam ezen; volt most annyi ráérő időm, körüllépkedtem a Bazilikát, mind a nyolc órát látni; kihúztam a belső zsebből a noteszem, a plajbászt is elővettem, mondok, ezt a kuriózumot hitelesen kell följegyezni. Tessék:

Az első órán $^{1}/_{4}7$ lesz 3 perc mulva.

A második órán 6 óra mult 5 perccel.

A harmadik órán 9 óra lesz 9 perc mulva.

A negyedik órán $^{1}/_{2}5$ lesz 5 perc mulva.

Az ötödik órán 7 perc mulva 3 óra.

A hatodik óra szerint 7 óra mult 4 perccel.

A hetedik óra azt állítja, hogy $^{1}/_{2}2$ lesz 6 perc mulva.

A nyolcadik órán $^{3}/_{4}5$ mult 1 perccel.

Csuda dolog ez.

Ha egyszerre állottak meg az órák, mind a nyolcnak ugyanazt az órát, percet kéne mutatni.

Úgylátszik nem egyszerre állottak meg, pedig bizonyára ugyanazon percben húzták fel mind a nyolc órát.

Miért nem egyszerre állottak hát meg?

Nem tudom, hogy tudnám! De lám a nyolc darab óra, sőt az a négy, amelyik az egyik toronyban fészkel, az a négy se tud egy hiten lenni, egyet gondolni, egyetérteni. Ez a nyolc óra, ez nyolc egyéniség.

Megreperálják-e valaha a Bazilika óráit?

Nem tudom. De egy gondolat fészket vert a fejemben. Most már biztos vagyok abban, hogy a Bazilika órái nem 1945-ben álltak meg, hanem talán negyvennégyben vagy még előbb. Az a gyanúm, hogy akkor akarták megállítani az időt azok, akik a Bazilika óráit igazgatják.

A Fémgyűjtő Hónap hajrájában...

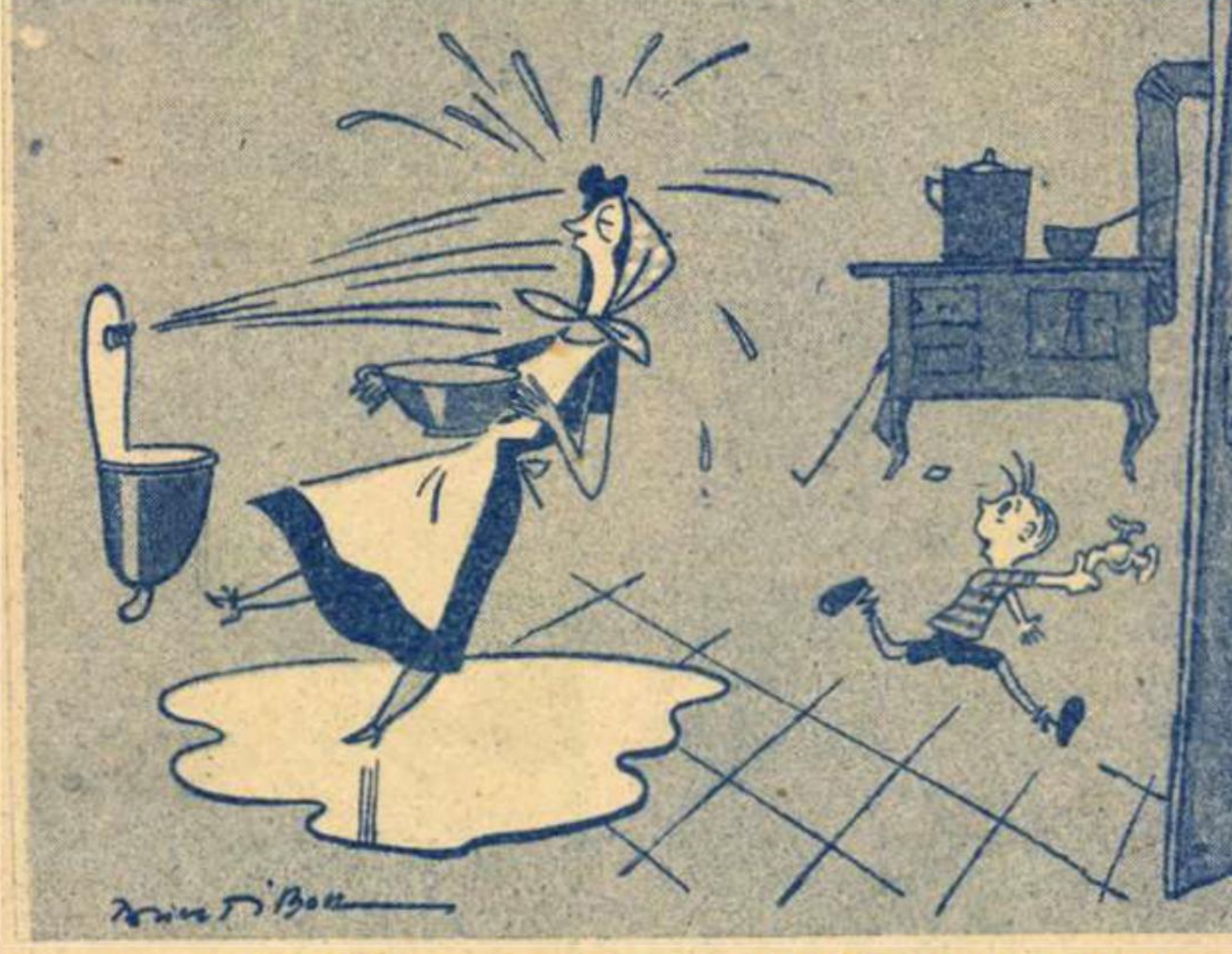

— Nagy ég... ez a gyerek beadta a vízcsapot is...

Aminek végképpen nem szabadna lennie

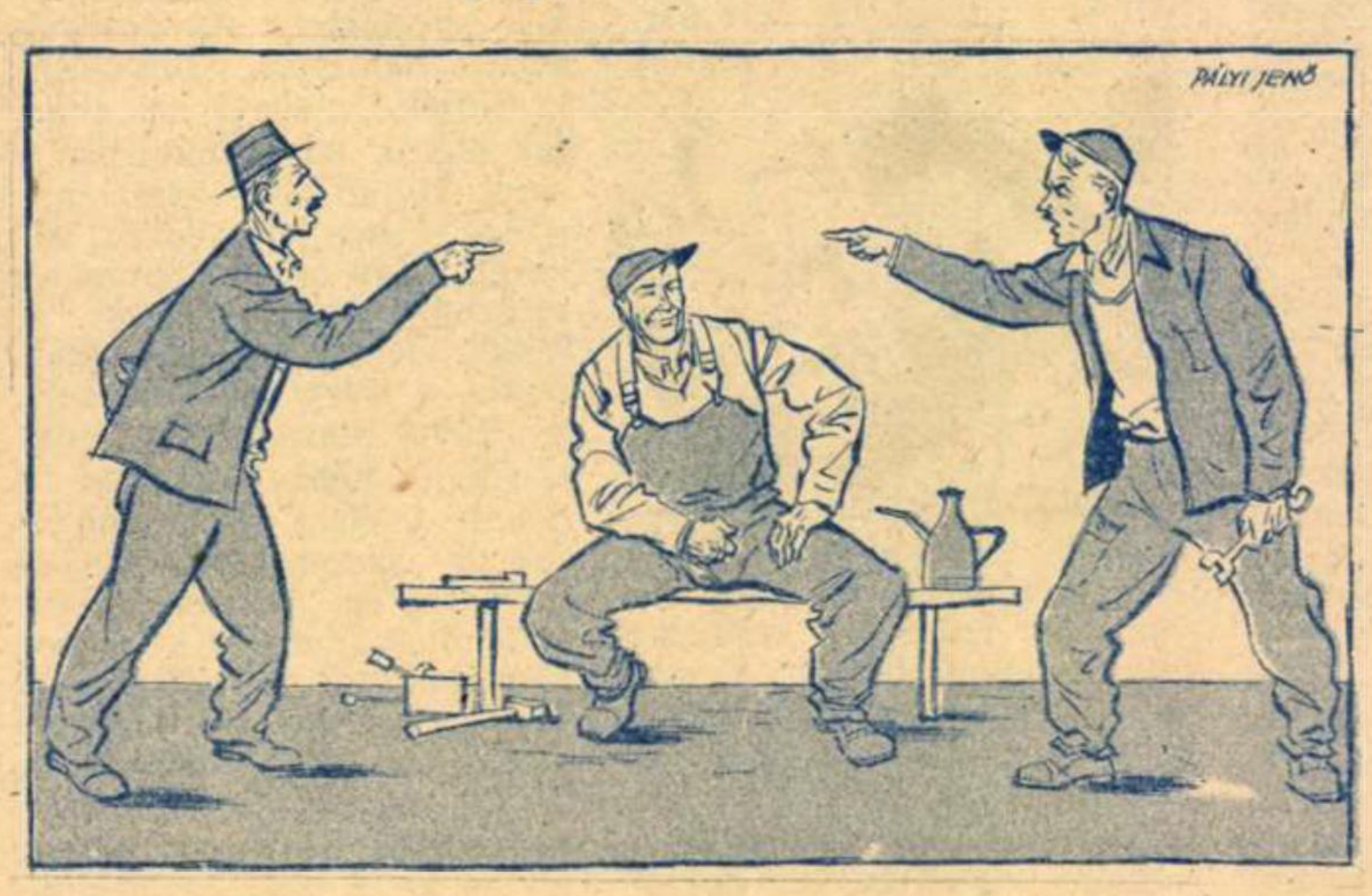

Tszcs elnök: A traktorista azt csinálja, amit a tszcs mond neki!

Gépállomásvezető: A traktorista azt csinálja, amit a gépállomás mond neki!

Traktorista: Én azt csinálom, hogy amíg maguk veszekszenek, nem csinálok semmit!

Pinay vigasztalódik

Pinay francia miniszterelnököt lebeszélték arról, hogy részt vegyen az Oradour városka lerombolásának évfordulóján rendezett ünnepségen, mert a háború alatt, mint pétainista, együttműködött a nácikkal, akik Oradourt lerombolták.

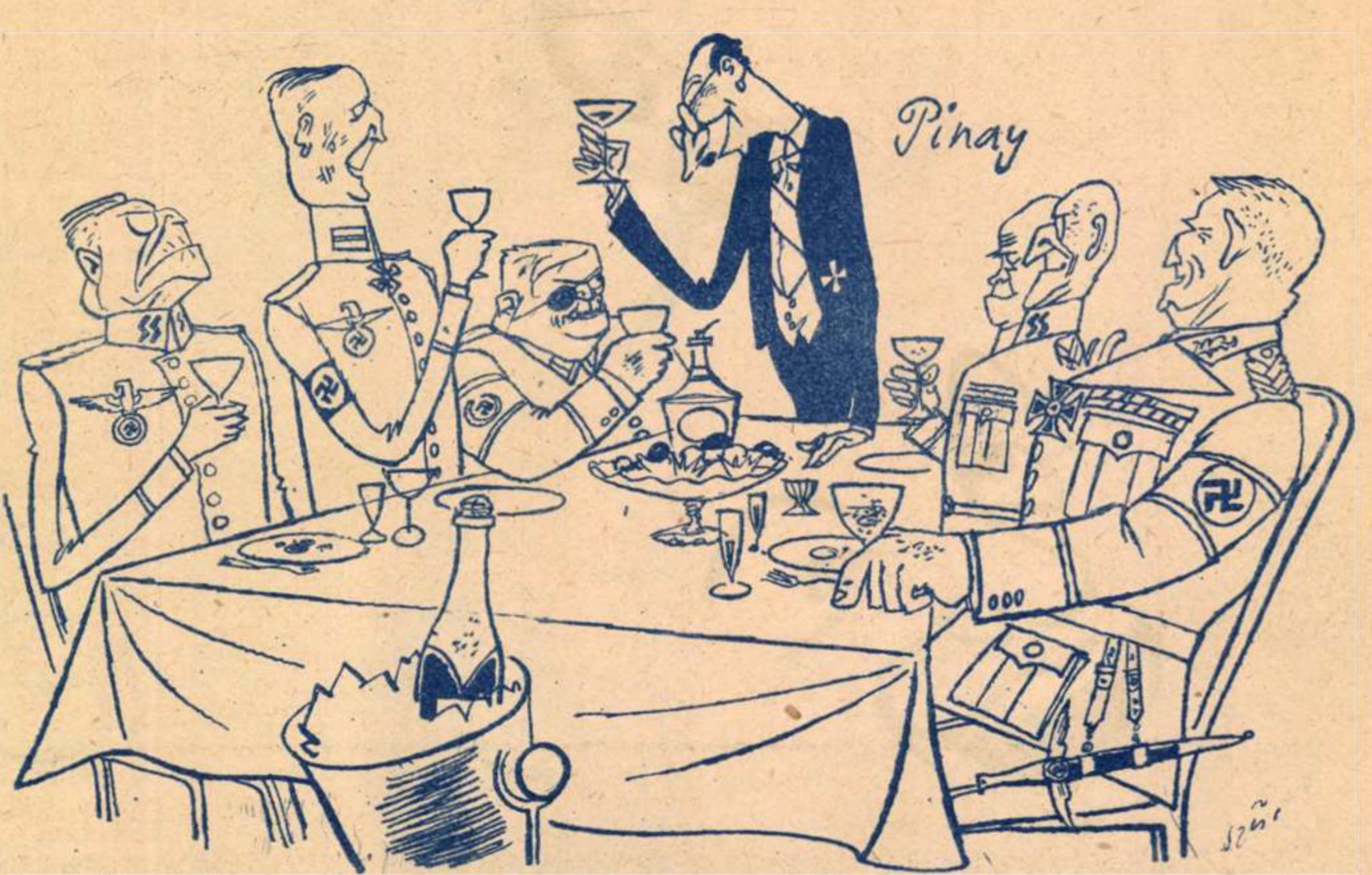

Pinay: Hát, ha már Oradourba nem mehetek el... ünnepeljünk mi együtt éppenúgy, mint akkor...

TŐKÉS GONDOK

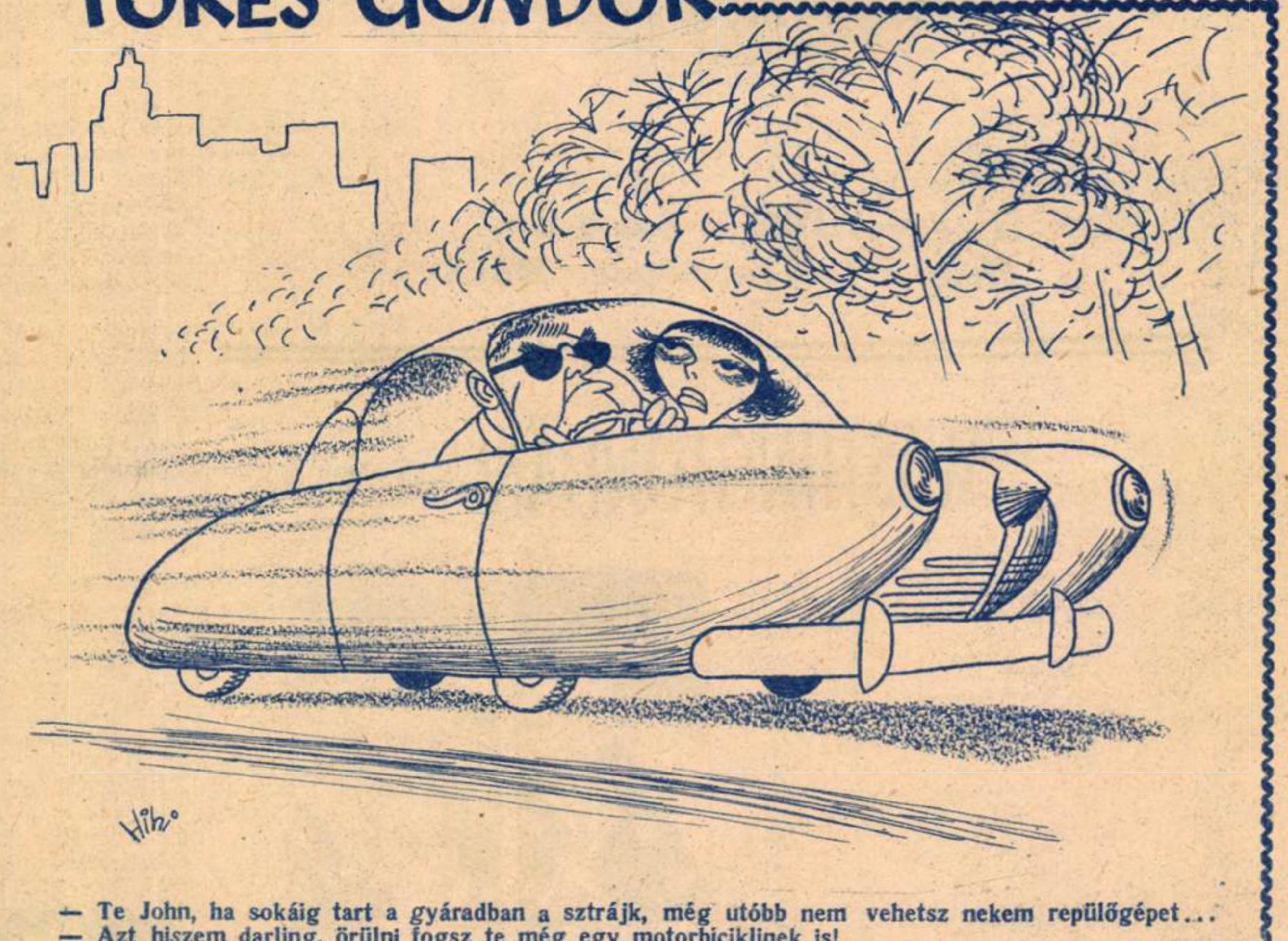

— Te John, ha sokáig tart a gyáradban a sztrájk, még utóbb nem vehetsz nekem repülőgépet...
— Azt hiszem darling, örülni fogsz te még egy motorbiciklinek is!

Darvas Szilárd:

Barátságos ház

A barátságos ház a város szívében terül el. Véletlenül kerültem a barátságos házba: szokásom szerint megint eltévesztettem egy címet. Csak körülbelül emlékeztem a megadott számra s épp ezért elhatároztam, hogy nyolcvantól kilencvenig minden házba betérek. Igy jutottam el a barátságos házba.

Ez az épület aztán úgy lenyűgözött, hogy csaknem megfeledkeztem jövetelem céljáról. Kívülről semmi különöset sem mutatott, ám alighogy beléptem a kapun, a különböző házi hirdetményeknek olyan orgiájával találkoztam, amely nem mindennapinak mondható. Ám e falragaszok, memorandumok és kiáltványok nemcsak mennyiségi, hanem minőségi szempontból is lenyűgöztek. Az első még nem szolgált semmi különösebb meglepetéssel, mind a külcsín, mind a fogalmazás szabatossága folytán helyet foglalhatott volna bármely kapualjban:

Tisztasági és takarékossági versenyben vagyunk. Felhívom a t. lakók figyelmét, hogy a tisztaságra mindnyájunk érdekében ügyeljen!

Ez a halk kezdet azonban a lift melletti plakáton már minden szordino nélkül, crescendo folytatódik, mikoris a házi hirdetőiroda sajtófőnöke áttér a konkrétumokra:

Ez a kapualja nem W. C. Akit tetten érek, az egész kapualját felmosatom az illetővel. Kérjen W. C.-kulcsot a házfelügyelőtől. A legközelebbi nyilvános W. C. a 76. számú ház előtt.

A szövegezésben megnyilvánuló erély és a kilátásba helyezett társadalmi munka mineműsége arra enged következtetni, hogy e barátságos házban furcsa állapotok uralkodhatnak. Érthető szorongással mentem tovább s el is jutottam egészen a lépcsőfeljáróig, ahol viszont egy lepedőnagyságú, sűrűn teleírt plakát újból megállított. Ez a házirendre vonatkozólag közölt hasznos és megszívlelendő tanácsokat, helyszűke miatt csak a következő épületes részt közlöm belőle:

Ha fárasztó munkám a t. ház lakói közt nem talál megbecsülést, kénytelen leszek a ház tisztántartását a legszűkebb keretek közé szorítani.

Mint a többi hadparancsokat, ezt is Nikeczné, a házfelügyelőnő adta ki, homályba merítve azt, hogy mit ért „a ház legszűkebb keretek közé szorított tisztántartásán". Meddig lehet egy keretet szűkíteni? Esetleg odáig, hogy a lakását se takarítja ki, mert elrettentő példát akar statuálni. Rettenhetetlen köztisztasági dandárparancsnok lehet Nikeczné, katonái bizonyára esküsznek rá szigorú, de igazságos természete miatt, amely két felderítés és három rajtaütés közepette is megnyilvánul.

Tovább haladva a barátságos ház lépcsőjén s magam mögött hagyva a „Ne köpködjünk a lépcsőházban!" című feliratok tucatját, (az a jobbérzésű lakóknak szól) egy fordulónál a következő újabb deklaráció állított meg, ezúttal ellentmondást nem tűrő hangon:

Te emberi állat?!

Ezt a helyet állandóan figyelem. Ha idepiszkolsz, úgy megmosdatlak, hogy belebetegedsz!

Nem vagyok gyáva ember, de ezen a fontos stratégiai ponton nem mertem túlhaladni. Elképzeltem Nikecznét, amint éppen figyeli hadmozdulataimat s az első félreérthető gesztusomnál, köztisztasági paroxizmusában figyelmen kívül hagyva a tényeket, nekiáll engem lépcsőházat sikáltatni, minthogy pillanatnyilag éppen fürdetésre alkalmas segédeszközökkel nem rendelkezik.

Igazságtalan lennék azonban, ha a grafomániában szenvedő és bizonyára keserves tapasztalatok árán a mostani lelkiállapotáig eljutott házfelügyelőnő mellett nem gondolkoznék el egy kicsit a barátságos ház lakóin is. Akiket ugyan a rengeteg kifüggesztett papír méltán ejthet kísértésbe, mégis megpróbálhatnának kultúrember módjára viselkedni.

Ha másképp nem, hát a legszűkebb keretek közt.

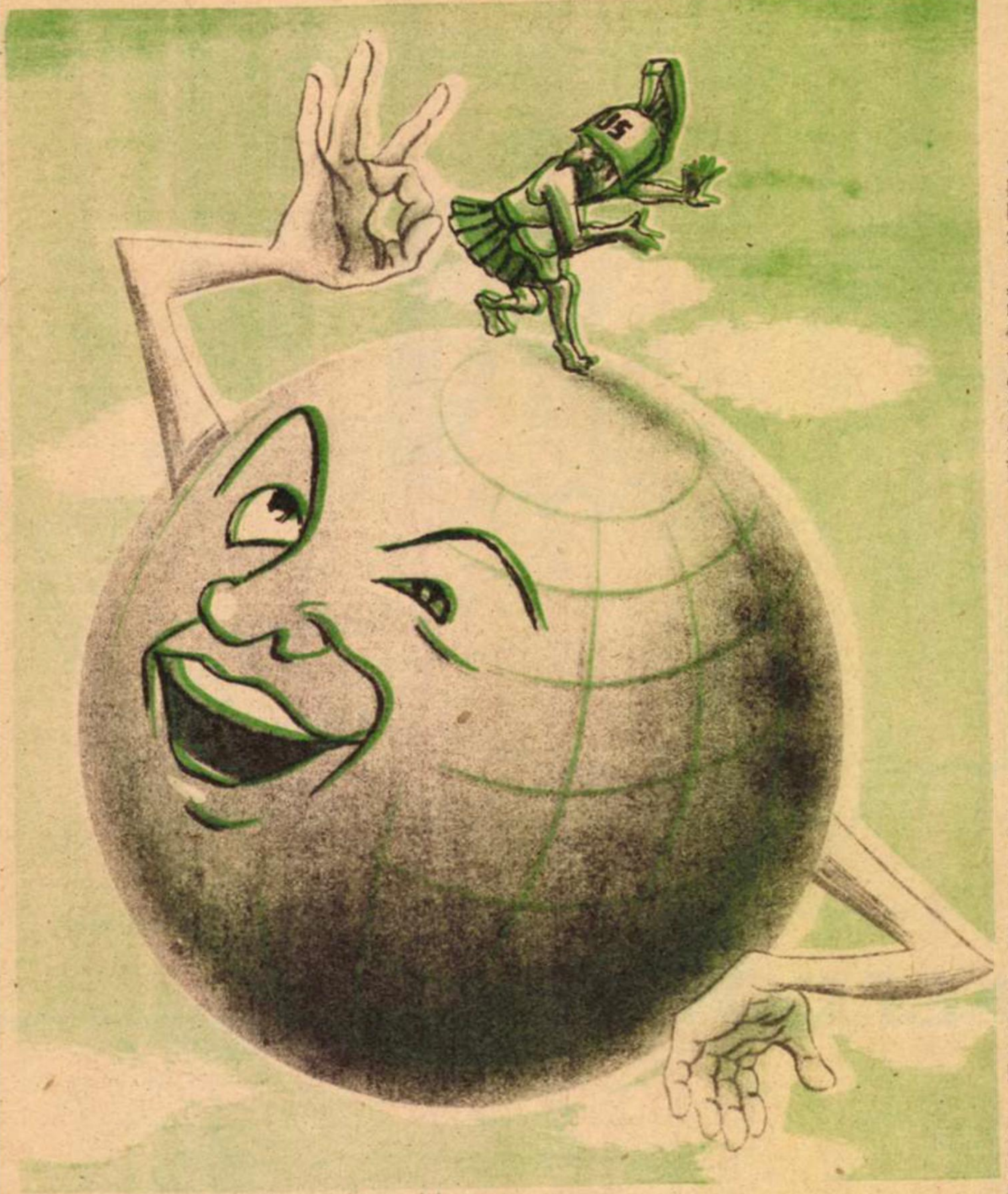

Az egész Földön békeharc,
Menj a fenébe, miszter Mars!

(Frischer Wind, Berlin)

WASHINGTONBAN

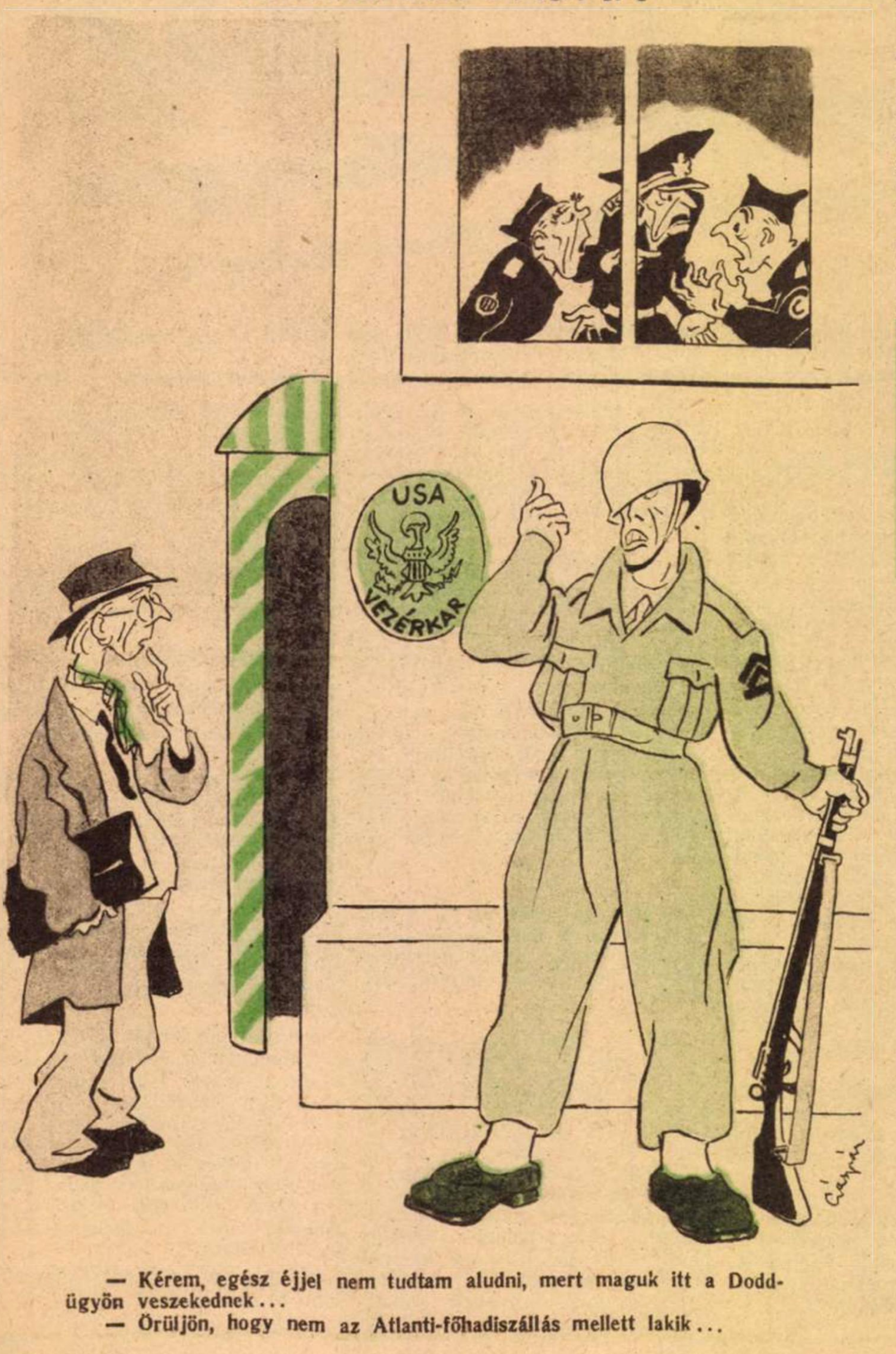

— Kérem, egész éjjel nem tudtam aludni, mert maguk itt a Dodd-ügyön veszekednek...
— Örüljön, hogy nem az Atlanti-főhadiszállás mellett lakik...

Mese a magánkezdeményezésről

Írta: Jaroslav Vojtech

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy olyan lélek vagy szellem, amilyenből még elég sok akad. Azzal tűnt ki csupán, hogy örökösen ezt ismételgette: „Hja, így nem jutunk semmire, minden államosítva, csupa szövetkezet, nemzeti vállalat — és a magánkezdeményezést ugyanakkor elnyomják. Ha az ember nem dolgozik a sajátjában a saját hasznára, akkor a munkája semmit sem ér!"

Ez a szellemiség, akinek látóhatára a saját zsebénél végződött, sok vállalkozóban, iparosban és földművesben testesült meg.

Ilyen testi és nem éppen kicsiny szekrénykéje volt ennek a felfogásnak Rambousek hentes és mészáros is, aki valamikor tevékeny munkása volt a magánkezdeményezésnek, ma pedig egy hentesáruüzlet alkalmazottja.

Egy nap idősebb, jólöltözött, különös tekintetű ember lépett az üzletbe. Rambousek úr nem szentelt neki különösebb figyelmet és nem adott neki a tarjából, amit ismerősei számára a jégszekrénybe dugott.

— Hja, kedves uram, zuhanunk a lejtőn. Tarja nincs, mert az emberektől elveszik a magánkezdeményezés lehetőségét, ami a világ motorja.

És a vevő borongó tekintetét néma helyesléssel könyvelve el, még jobban áthajolt a pulton és súgva, válaszként mondta:

— Ott, Oroszországban is mozgolódnak már, az emberek ott is vissza akarnak térni ahhoz, hogy mindenki a sajátjában dolgozzon. A világ, kedves uram, a magánkezdeményezésen alapszik és a magánkezdeményezés a motorja.

És Rambousek úr kutatóan belemélyedt a vevő mélyen ülő szemébe, keresve benne messzemenő fejtegetéseinek hatását. A különös vevő azonban nem szólt, csak kitartóan a jégszekrényre nézett és Rambousek úrnak az volt az érzése, hogy a „saját vevői" számára eldugott tarját nézi. Rambousek úr igazán nem sejthette, hogy ez az ember varázsló, aki könnyen átlát a jégszekrény vastag ajtaján, de még Rambousek úr átlátszó lelkén is. És ez a varázsló lett az oka Rambousek úr nem mindennapi sorsának.

*

Már ősz volt, a hideg szelek és esők nem várattak magukra, Rambousek úrnak szüksége volt egy pár új, magasszárú cipőre. Bement a Batába (a nagy példa iránti tiszteletből sohasem használta új nevét), s kért egy pár magasszárú, 43-as férficipőt.

— Sajnos, az nincs — node ajánlhatok önnek 38-as női, nyári félcipőt.

— Egyáltalában nincs férficipőjük?

— Tudja — mosolygott rá most már kicsit türelmetlenebbül a kisasszony — ha az emberek a sajátjukban a saját hasznukra dolgoznának, akkor mindenféle cipőt készítenének. Igy azonban csak olyat készítenek, amit könnyű előállítani és sok fogy belőle. Vigyen el egy női félcipőt és örüljön neki, hogy a mai viszonyok között legalább valamit kapott.

Rambousek úrnak ugyan nem tetszett, hogy cipő nélkül marad, de nem titkolhatta örömét afelett, hogy saját szavait hallja. Vett egy pár női félcipőt azzal a meggondolással, hogy elküldi lányának, születésnapjára.

A vasúti pénztáros 100 km-rel hosszabb útvonalra adott neki jegyet, mint kellett volna, mert „...nincs kedvem keresgélni ebben a egytömegben" — és az első kezeügyébe kerülő jegyet adta ki. Rambousek úr azonban ezt is örömmel fogadta, mint áldozatot a közelgő vég oltárára, mely után egy jobb (magánvállalkozó és magánkezdeményező) holnap jön, s az százszorosan megtéríti majd ezt a kárát is.

Azonnal beszállt a vonatba. Szerencséje volt, mert a mozdonyvezető tíz perccel korábban indította a vonatot, hogy ne kelljen megvárakoztatni túlságosan sokáig a kártyapartiját, s mert ő is egyik áldozata volt a magánkezdeményezést nem szívlelhető rendszernek. Mit számít egy mozdonyvezetőnek, hogy a vonat pontosan indul-e vagy sem? Kap ő azért valamit, ha percre pontosan fut ki? Nem kap? Hát akkor? A mozdonyvezető tehát nem zavartatta magát az érkező vonatokkal, azonnal indult, hogy minél előbb kártyázhasson, mert a kártyában még hasznosítani lehetett magánkezdeményező szellemét.

Ezért volt szerencséje Rambousek úrnak, mikor nyomban beszállt, másrészt azonban ez okozta balszerencséjét is. A vonat ugyanis rossz vágányra futott. Ennek a váltóőr volt az oka, aki szenvedélyes alvó volt, s amióta visszautasították azt a kérését, hogy minden váltóállításért külön díjazást szedjen, a reggelihez minden nap bevett két altatóport, hogy szolgálatban is szenvedélyének áldozhasson.

A mozdonyvezetőnek sem tetszett, hogy a mozdony nem a sajátja, s ezért nem törődött a vezetésével sem. Szenvedélyes kertész volt, a gőzkazán mellett trópikus növényeket nevelt, kihasználva a párás meleget. Ezért nem vette észre, hogy rossz vágányon halad. Csak akkor jött erre rá, amikor már összeütközött az ellenvonattal.

Az összeütközésnél pedig nem csak a tropikus kertecske ment tönkre, hanem a magánkezdeményezés szellemét őrző Rambousek úr teste is.

Rambousek urat kórházba szállították, ott nyomban a műtőbe vitték és az operáció már éppen sikeres véhez közeledett, amikor...

Amikor az óra hatot ütött és a főorvos erre eldobta műszereit, abbahagyta az operációt, úgy, mint amikor a kőműves abbahagyja a munkát. Csoda? Nem csoda, mert ez a főorvos sokáig kérelmezte, hogy adják neki a kórházat saját kezelésébe. Néhány nappal ezelőtt megkapta a végleges elutasító választ és ő passzív rezisztenciába kezdett, pontosan betartva a hivatalos időt, de egy perccel sem dolgozva tovább. Hiszen miért is törné magát, mikor lelkiismeretlenül elvették tőle azt a lehetőséget, hogy a szenvedőkön jobban, gondosabban és drágábban segíthessen.

Rambousek úr elragadtatva veregette volna meg a vállát a magánvállalkozás eme kemény harcosának, sajnos azonban erre nem volt módja, mert a jól kezdődött, de a legdöntőbb pillanatban abbahagyott műtét elválasztotta lelkét testétől, s mint az köztudomású, ilyen esetben igen körülményes valakinek megveregetni a vállát, (kivéve a spiritiszta szeánszokat).

Lelke egy ideig tanácstalanul kóválygott a műtőteremben, akkor azonban felcsípte egy angyal, akinek feladata volt, hogy lelkeket szállítson az égbe. Csakhogy ez az angyalka is csak alkalmazott volt, a lélekszállítás nem a saját vállalkozása volt, s ezért nem sokat fáradozott azzal, hogy az előírás szerint „mindenegyes lelket gondosan egyenként szállítson az égbe". A magánkezdeményezés eszméiért lelkesedő angyalka, megkerülve a szigorú utasítást, egyszerre több lelket vitt, mégpedig oly módon, hogy egy hosszú rúdra tűzte átlátszó testüket, mint a pereceket.

És Rambousek úrnak megint balszerencséje volt. Ahogy az ég lelkiismeretlen alkalmazottjai villámgyorsan repült vele és társaival a magasságok felé, Rambousek úr, mivel a sor végén volt, leesett a rúdról, s a már amúgyis alaposan megpróbáltatott lelke zuhanni kezdett a mélybe.

Egyenesen a pokolba esett. És itt is találkozott eszméinek követőivel. Az ördögök éppen hatalmas tüntetésre készültek, mellyel azt akarták elérni, hogy mindenki a saját katlanában, saját magának főzhesse a bűnös lelkeket. Egy ördög nyomban megragadta Rambusek úr lelkét, belenyomta egy katlanba, s hogy azért ne kelljen távol maradnia a tüntetésről, jó néhány lapáttal rá dobott a tűzre. És Rambousek úr szerencsétlen lelke, mely azt az eszmét képviselte, hogy mihelyst az ember nem dolgozik a sajátjában, a saját hasznára, munkája semmit sem ér, s hogy a világ a magánkezdeményezés és magánvállalkozás alapján áll és az a motorja, nélküle pedig lejtőre kerül, — ez a lélek nem bírta ki a szörnyű tüzet és lassan szertefoszlott...

(Csehből fordította: Hosszú Ferenc.)

Ez is munkásvédelem?

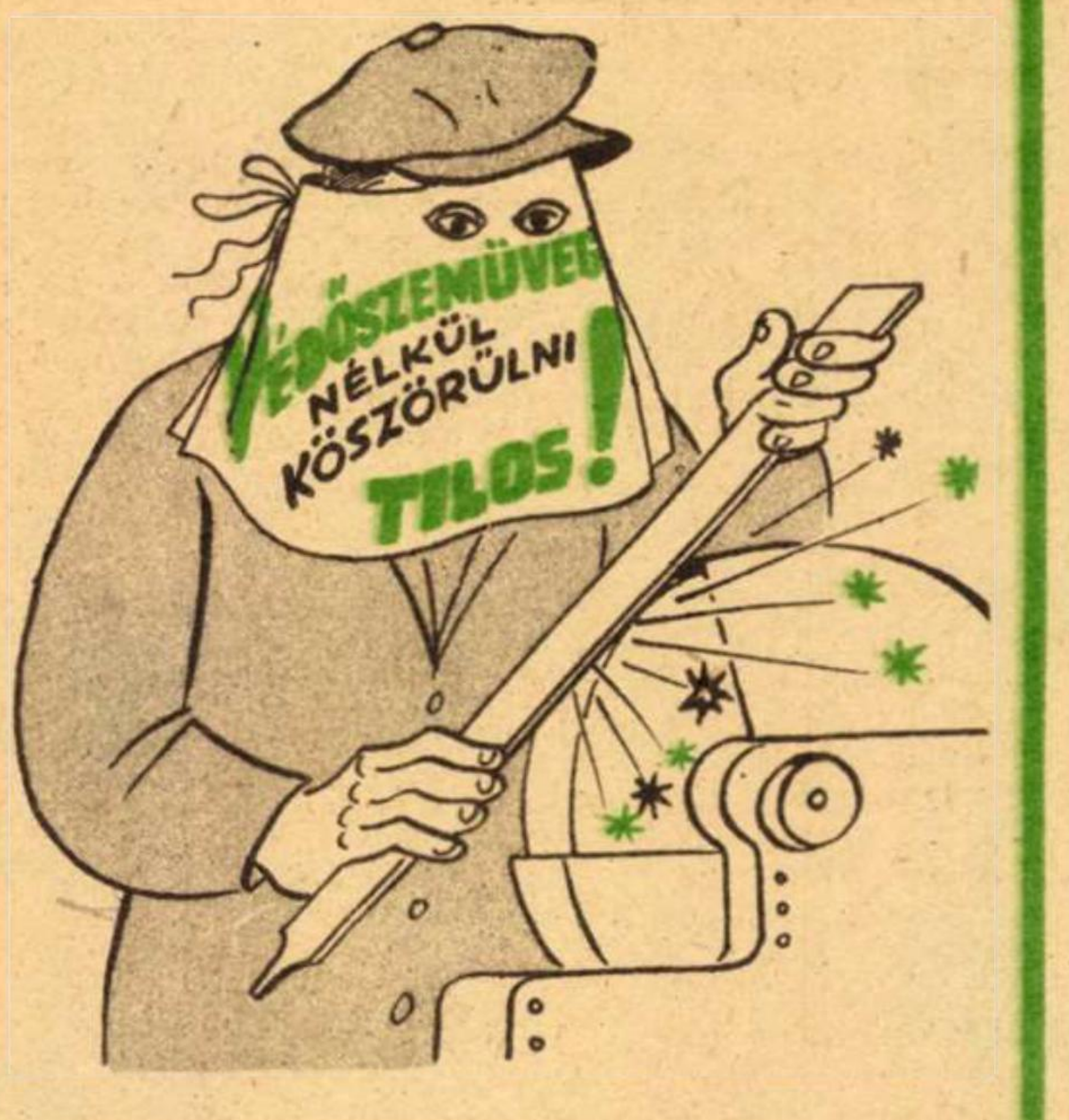
VÉDŐSZEMÜVEG NÉLKÜL KÖSZÖRÜLNI TILOS!

A Faipari Géptároló és Gépjavító Vállalatnál plakátot kap a műhely, de szemüveget nem.

Megkezdődnek az iskolai vizsgák

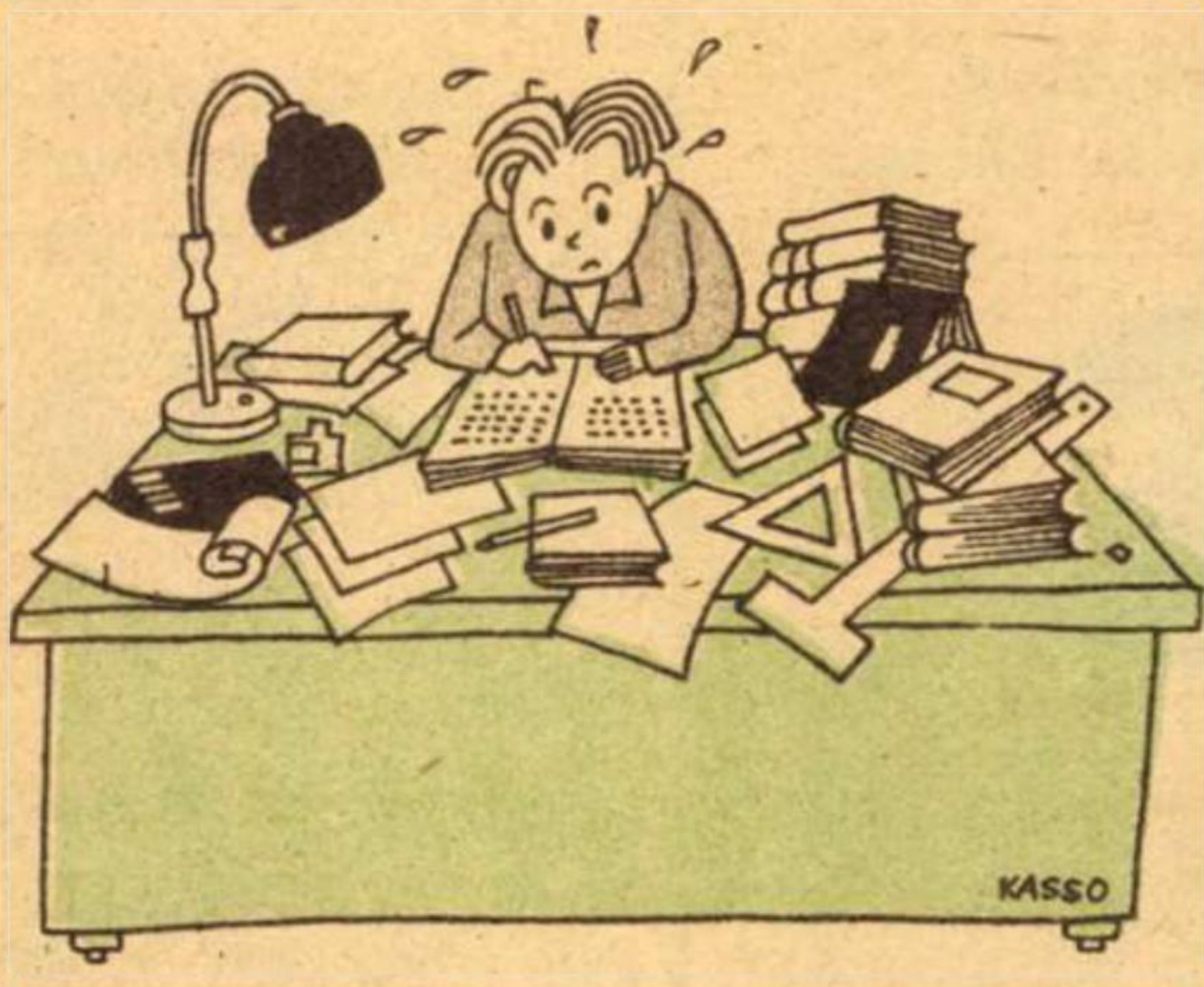

Évvégi hajrá.

A gazdasági vezető önkritikát gyakorol

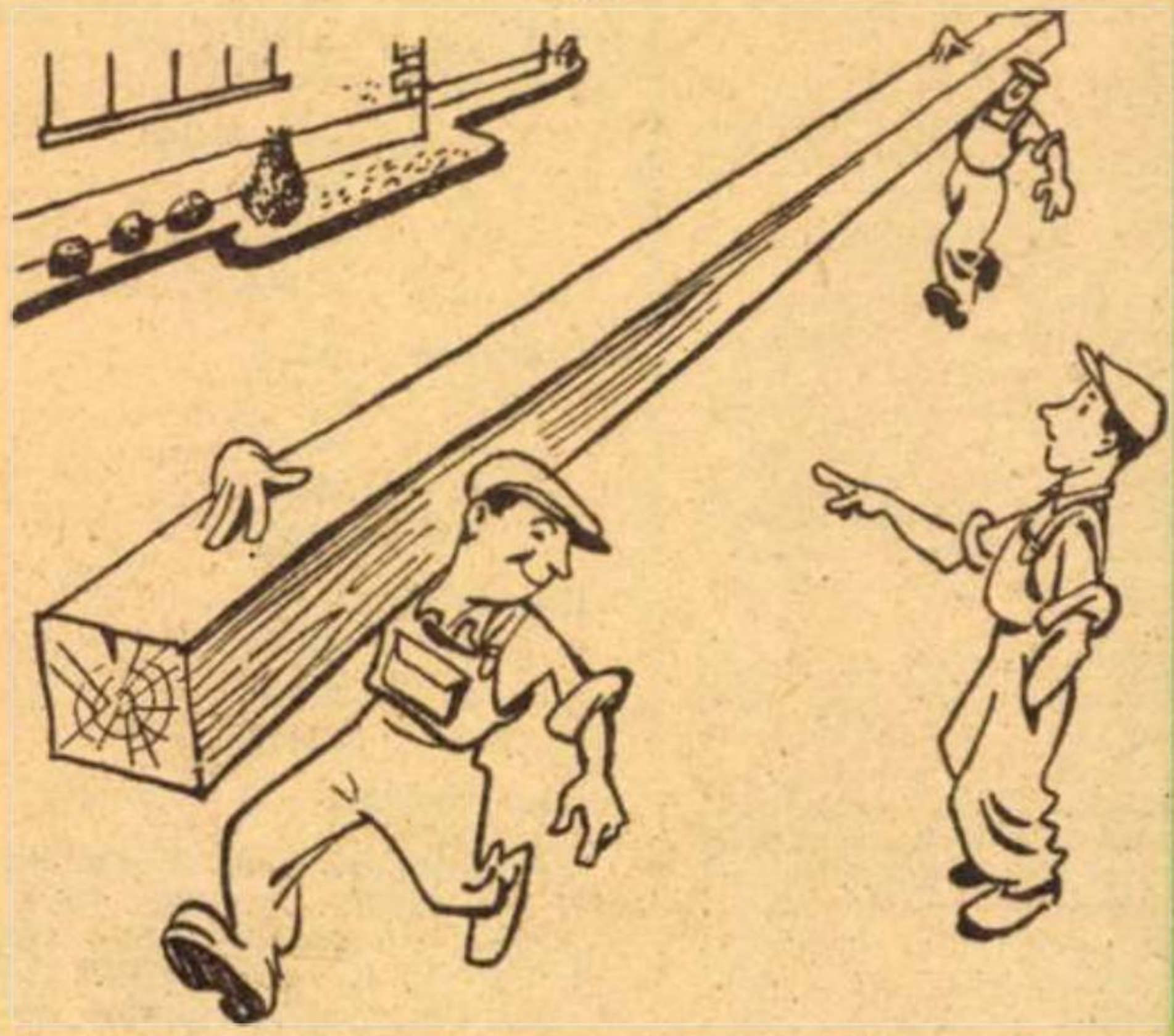

— Honnan hoztátok ezt, szaktársak?
— Ez az a gerenda, amit a gazdasági vezetőnk nem vett észre a saját szemében.

Levelem, leveled, — le vele!

**Megint erről irok — pardon grácia —
Irtjuk, s mégis akad bürokrácia.
Fű a fával szükségtelen levelez.
Szörnyű papír-pocsékolás jele ez.**

**Két hivatal egymás mellett „terül el”,
S mégis levél váltásában merül el.
„Szóbelileg” mit sem tesznek — ehelyett
Minden ügynek kerítenek feneket.**

**Ha például a két szomszéd hivatal
Pár szóval megbeszélhetné, mit akar —
Nem teszi ezt, mert: mellőzni nem lehet
A precíz és hivatalos jelleget!**

**Egy hivatal ha másikhoz fordul, a
Levél csak a hivatalos formula.
Fogalmazzák, gépelik és stemplizik,
S át: a szomszéd hivatalba nem viszik!**

**A postára viszik, mert az messze van.
Oda-vissza jó félóra veszve van.
A postás is talpal másnap eleget,
Behozván a „szomszédba” a levelet...**

**Irtak már e furcsaságról a lapok,
S mégis így van ma is. Vajjon mi az ok?
Hivatalok azt mondják: — Ez érthető,
Mert „szó által” senki el nem érhető!**

**Ha egymással szomszéd is a hivatal,
Egymásnak el nem mondhatja, mit akar;
Levelezni és postázni kénytelen,
Mert találni kapcsolatot — képtelen.**

**Nem találják egymást, akik keresik.
Ácsorognak félnapokat, megesik.
Akit várnak, mindig az van ülésen!
Csak a levél tud becsúszni a résen.**

**Az is úgy, ha posta viszi ajánlva,
A címzettet éppen sziven találva!
Letagadja másképp, aki teheti,
S levél-küldőt extra méreg eheti...**

**... Ejnye, hát ha ez a helyzet, — le vele!
Csökkenjen a hivatalok levele!
Beszéljék meg pár szóval az ügyeket;
Ez esetben szebb lesz a szó, mint a tett!**

K. Tóth Lenke

Olcsóbb lett a prokedli

Főleg növényevő vagyok, ezért áprilisban, májusban, amikor zsendül a tavasz s a nagyvásárcsarnokban napról-napra harsányabban harsan fel a főzelékek, vetemények és gyümölcsök pompás orkesztere, feszült érdeklődéssel figyelem a lapok piaci jelentéseit. A paraj jöttét ugyan bizonyos tartózkodással veszem tudomásul, de már a kelkáposztára megdobban a szivem, a kalarábé, a zöldborsó áhitattal, a sárgarépa, no meg a spárga eszelős izgalommal tölt el, az egrest, epret megéljenzem, a zöldbabot pedig legszivesebben klakkban-frakkban fogadnám, ha valaha is lett volna ilyes ruhafélém. S amikor már zeng-bong a főzelék-kórus és üde kis hangján — plimplimplim megszólal az újkrumpli, könnyel telik meg a szemem. Szóval szeretem a főzeléket.

Valamelyik nap azonban — ha jól emlékszem éppen a zöldpaprikát ünnepeltem — valami olyat olvastam az Esti Budapestben, ami megzavart. Azt olvastam, hogy olcsóbb lett a prokedli. És nem tudtam, mi az a prokedli. A feltevés, hogy egy új, általam eddig még nem ismert főzelékféle tűnt fel, egészen felcsigázott. De hiába érdeklődtem bárkinél, senkisem tudta, mi az a prokedli. Van egy vastag szakácskönyvem, abban is utánanéztem. Ott sem találtam. Ujra megnéztem az ujságban. Semmi kétség. Olcsóbb lett a prokedli. Kilója 70—120 fillér. Ha viszont a lap az árát hangsúlyozza, akkor nem lehet valami új dolog, mert ha valami új dolog volna, akkor a létét tudatná ilyenformán: „Prokedli is van a világon!” „Amiről honfoglaló őseink csak álmodtak, itt a prokedli!“ De, ha csak úgy megjegyzi az ujság, hogy olcsóbb lett a prokedli, akkor a prokedlinek általánosan ismert valaminek kell lennie. És mégsem ismeri senki. Még sajtóhibákra is gyanakodtam. Arra tudniillik, hogy nem a prokedliről van szó, hanem apró kedliről. De, sajnos, kedliről sem tudott senki.

Talán még csak annyit, hogy másnap felhivtam telefonon Kanizsai Gusztit, legolvasottabb, legműveltebb ismerősömet.

— Te Guszti — kérdeztem — találkoztál te már azzal a szóval olvasmányaid során, hogy „prokedli”?

— Hogyne — felelte — hogyne.

— És mit tudsz róla?

— Nem valami sokat. Olcsóbb lett.

T. L.

A hetek, meg a műszaki vezető

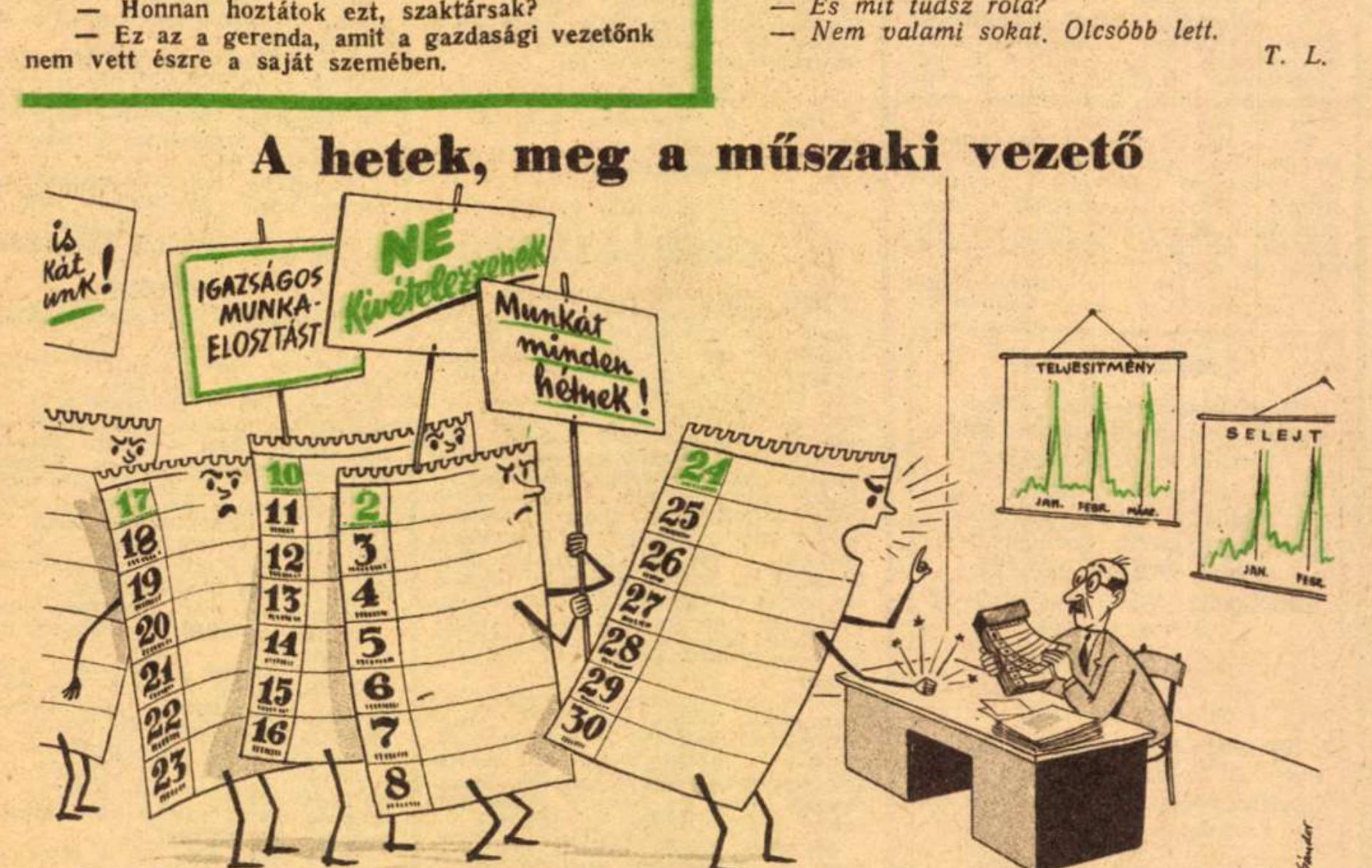

A hóvég: Tiltakozom, hogy minden munkát rámsózzon, mikor szegény társaim szinte munka nélkül vannak.

De Gasperi szövetségesei

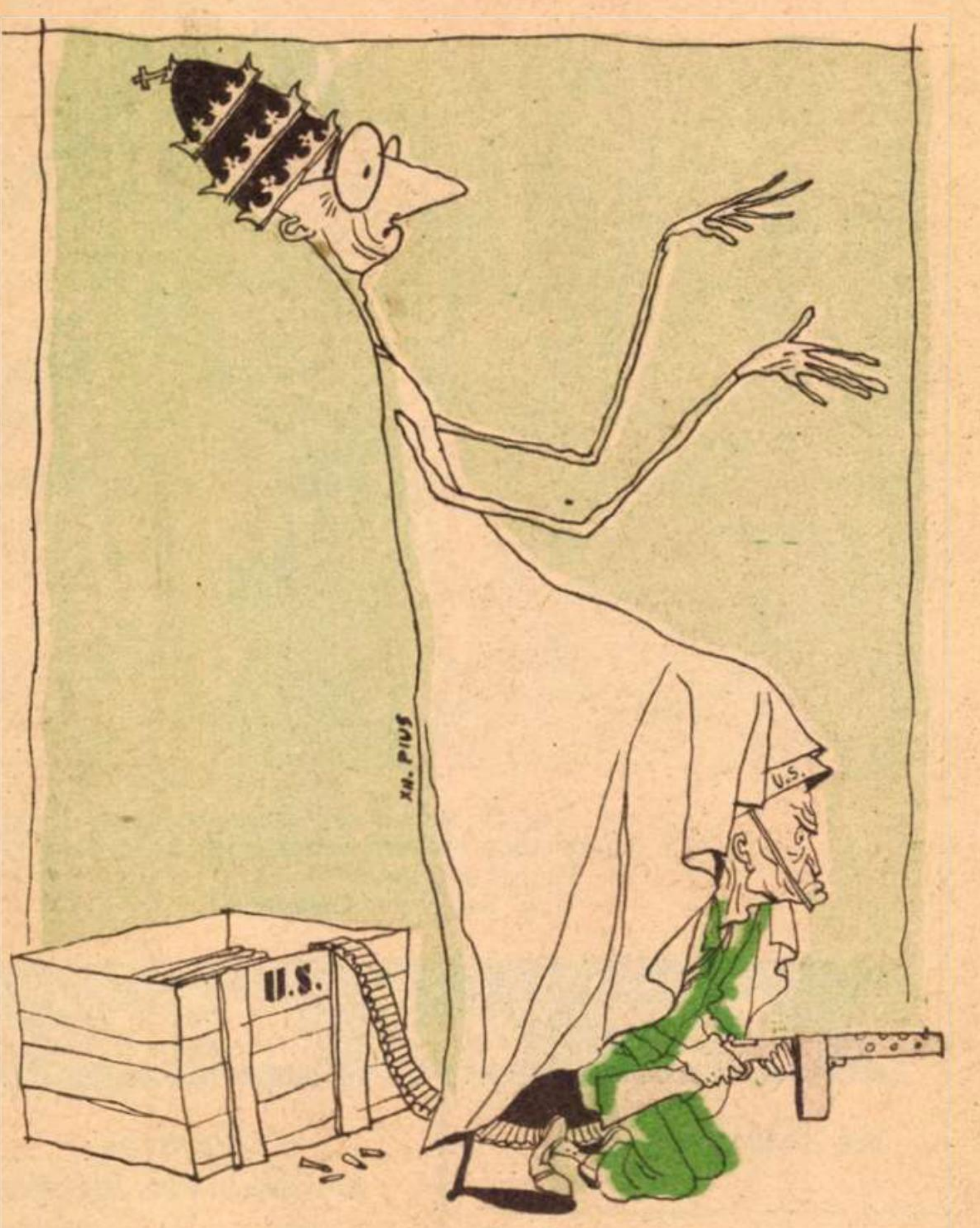

— Szavazzatok a Keresztény Demokrata pártra, mert különben a pokolba kerültök — s mi fogunk gondoskodni arról, hogy oda kerüljetek...

Gyors hatás

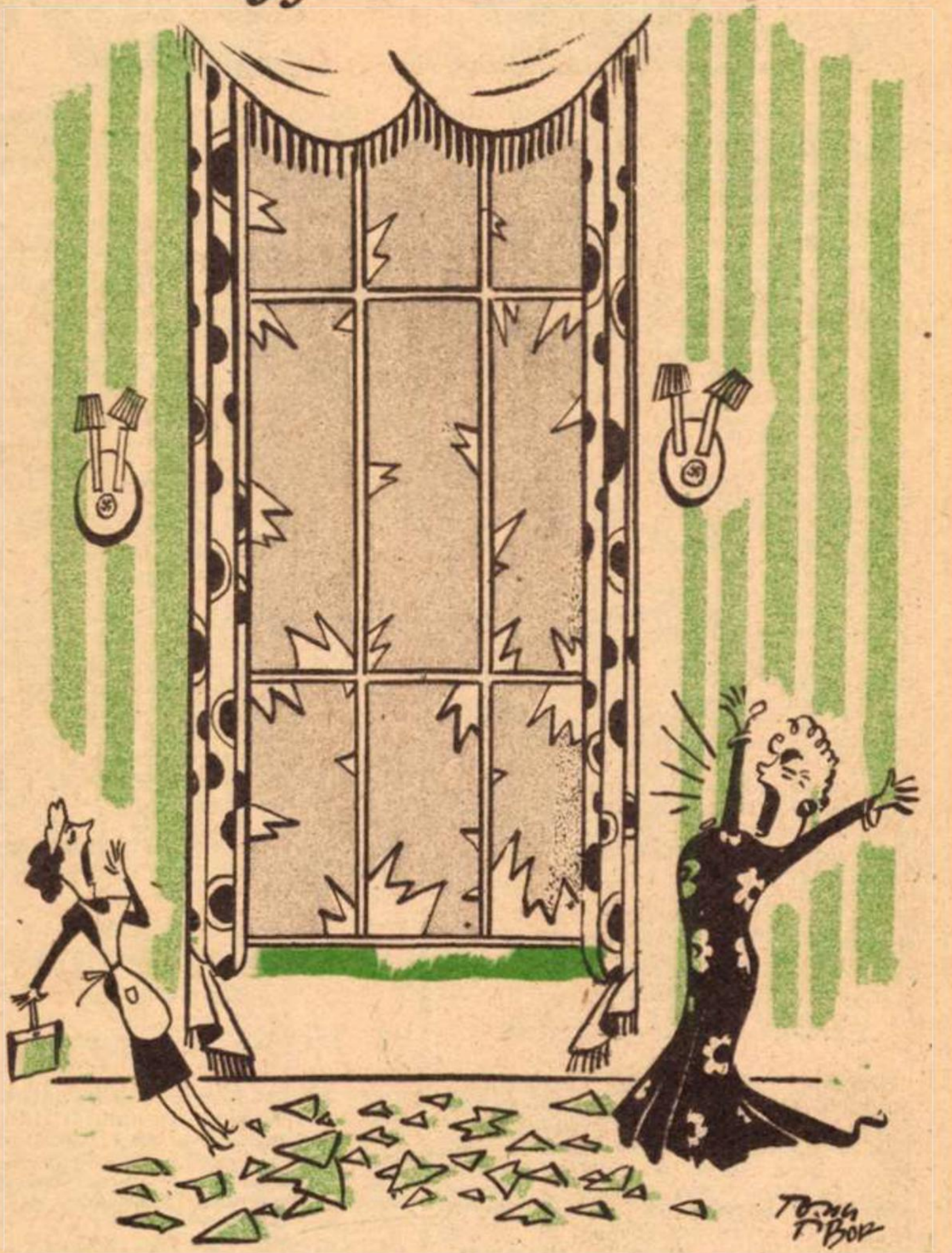

Adenauerné: Szent ég! Még egy félórája sincs, hogy az uram a keretszerződést aláírta...

Három telefonbeszélgetés

1.

— Itt Harry S. Truman.

— Itt az acéltröszt elnöke.

— A legalázatosabb szolgája vagyok elnök úr.

— Baj van, miszter Truman! Sztrájkolnak az acélipari munkások! Haladéktalanul intézkedjék!

— Nyugalom, elnök úr! Méltóztassék rám bizni! Egy mozdulat az egész! A kezembe veszem az egész acélipart és el van intézve! Ez igazán nem probléma! A viszonthallásra!

2.

— Maga az, Truman?

— Micsoda hang ez, kérem!

— Itt az acéltröszt elnöke!

— Ja, az más. Méltóztassék parancsolni.

— Maga a kezébe vette az acélipart és még mindig sztrájkolnak az acélipari munkások!

— Nyugalom, elnök úr! Méltóztassék rám bizni! Egy mozdulat az egész! Katonaságot küldök oda és el van intézve! Ez igazán nem probléma! A viszonthallásra!

— De most már aztán intézze el, mert baj lesz!

3.

— Truman! Truman! Truman! Az ördög vigye el magát!

— Az acéltröszt elnöke?

— Igen! És csináljon bolondot az öregapjából! Még mindig sztrájkolnak!

— Könyörgök, csak jövő áprilisig tessék még türelemmel lenni.

— Áprilisig! Áprilisig! Könnyű azt mondani! Jövő áprilistól nem lesz több sztrájk?

— Dehogynem, kérem! De akkor már új elnöke lesz Amerikának, majd azt tessék piszkálni, ne engem...

Clark cáfol

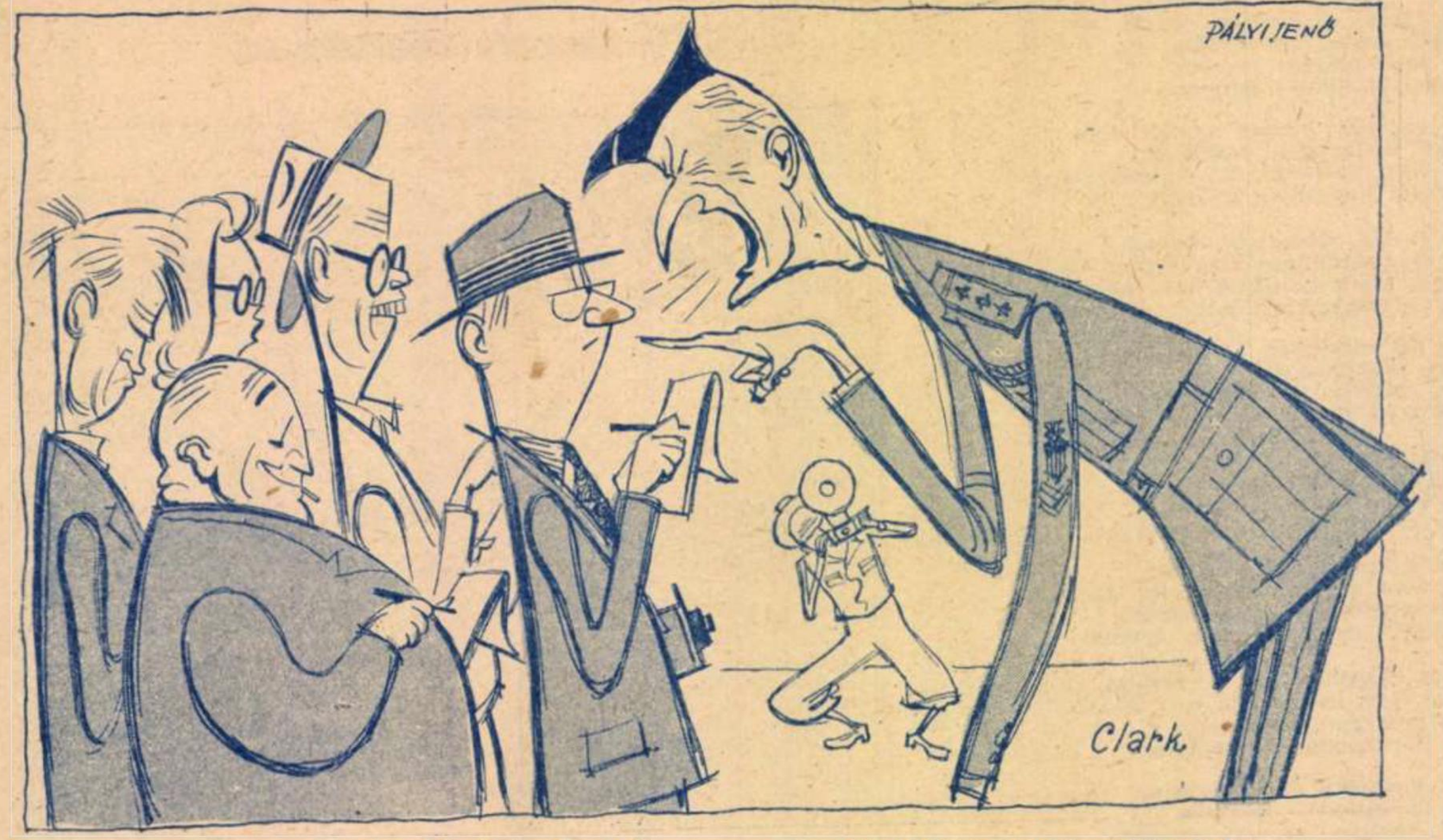

— Vegyék tudomásul, hogy az egész Dodd-ügy légbőlkapott koholmány! Az amerikai hadseregnek nincs is Dodd nevű tábornoka!
— Hogy-hogy nincs?
— Úgy, hogy ma lefokoztuk!

SAMU ismeri a megrendelőt

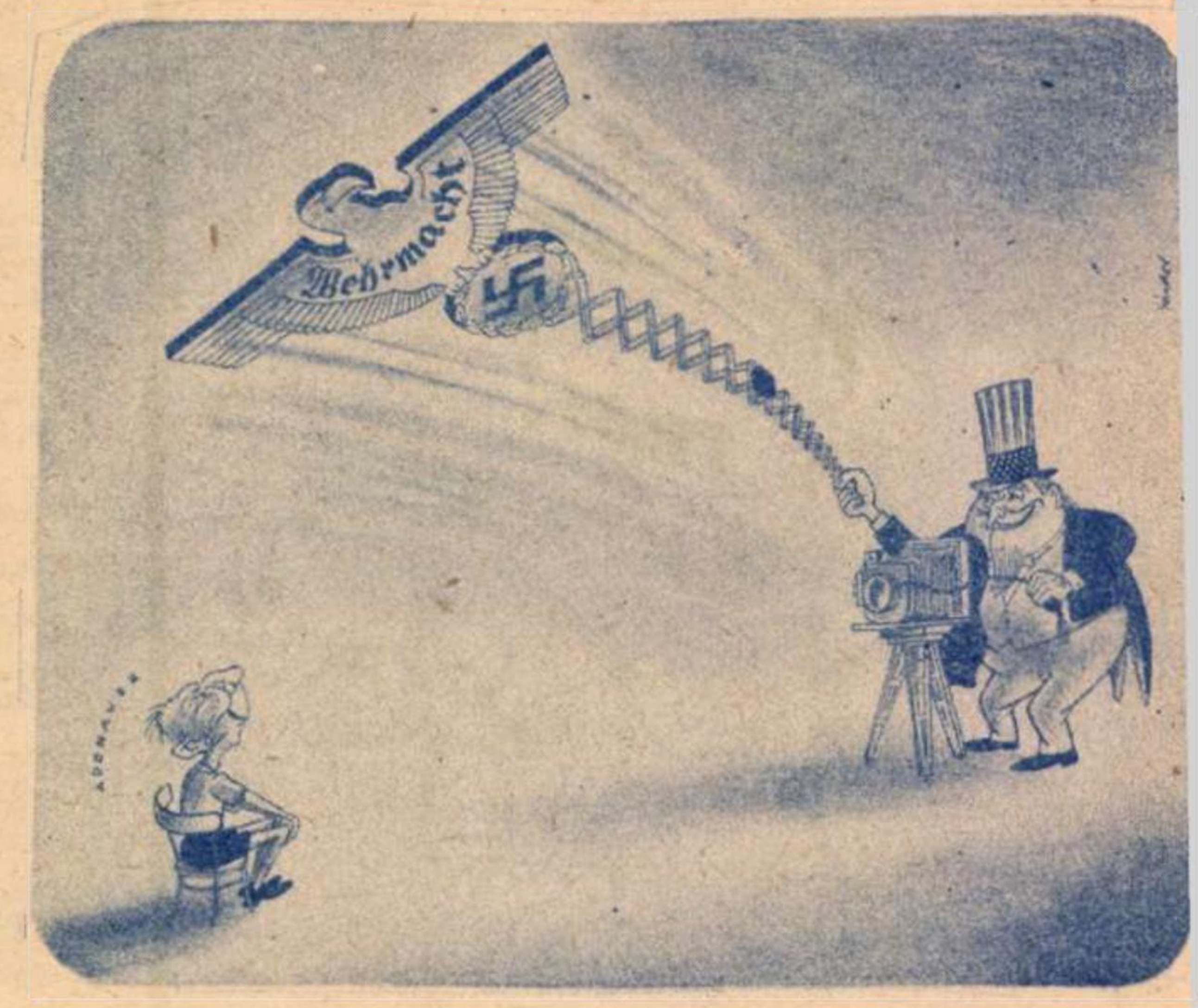

— Itt röpül a kismadár! Barátságos arcot kérek!

Le a bürokráciával!

Ki felejtette ott?

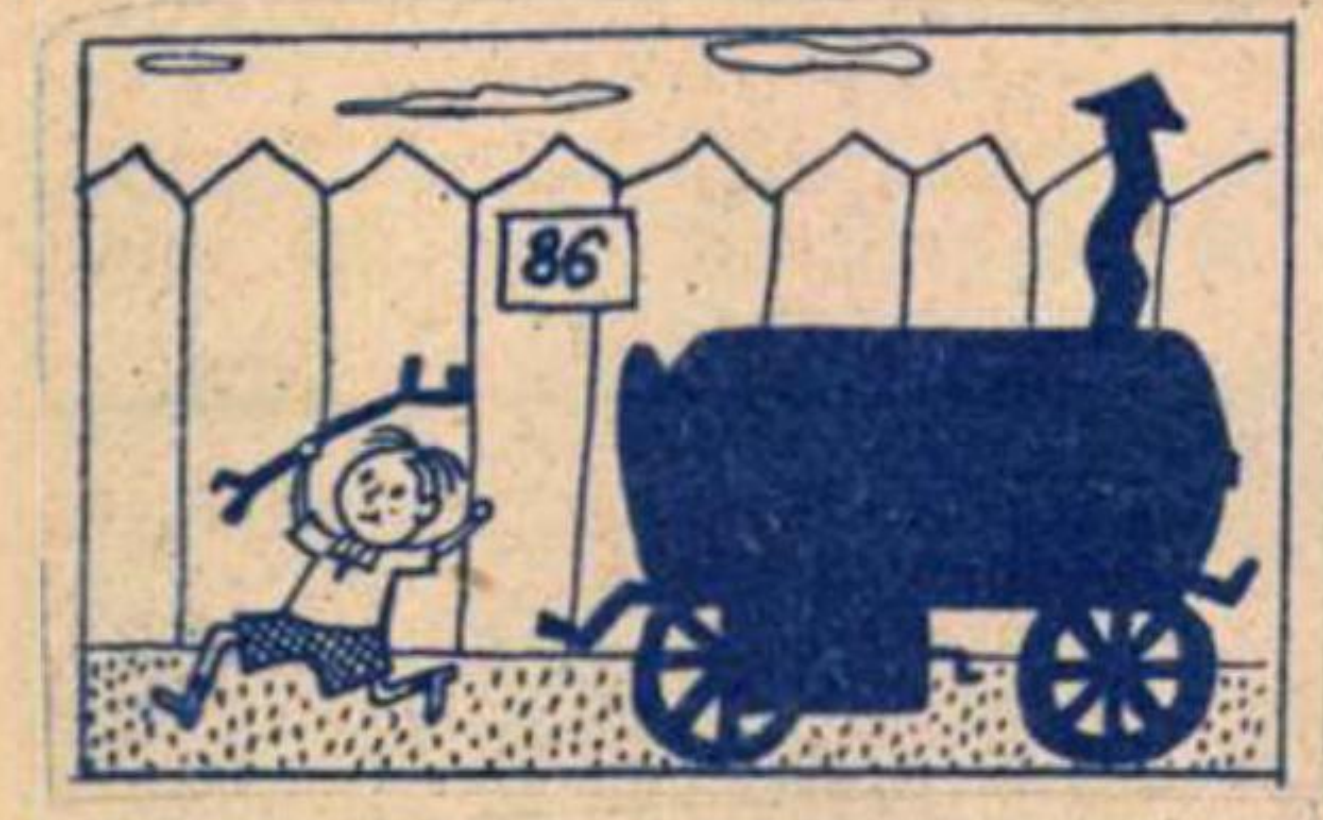

Az Erzsébet királyné-úton van egy üres telek. A kerítés megmaradt részén a 86. szám olvasható. Ezen a telken közel egy éve elég jókarban lévő aszfaltfőző-kocsi áll. Elképzelésem szerint úgy került oda, hogy vagy a Fővárosi Útépítő Vállalat, vagy a Fővárosi Villamosvasút pályaszolgálata javította az útburkolatot. A munka elvégzése után behúzták az akkor még ott lévő ócskavastelepre. Nyilván arra gondoltak, hogy rövidesen küldenek vontatójárművet és elviszik.

Elfeledkeztek róla. Az ócskavastelep megszűnt, az ócskavasakat összeszedték, sőt: már a léckerítés legnagyobb részét is lebontották, de az aszfaltfőzőkocsi még mindig ott áll, már a rozsda is eszi, csak néha a gyerekek csavarnak egyet a forgatókaron.

Hónapokkal ezelőtt felhívtam a XIV. kerületi tömbtestület figyelmét a kocsira. A Fővárosi Útépítőt is értesítettem, de nem történt intézkedés. Úgy gondolom, a Ludas Matyi is egyetért velem, ez a hanyagság a „Használd ki jobban gépeidet!"-mozgalom megcsúfolását jelenti.

Ha pedig a rozsda már nagyon kimarta a gép alkatrészeit, akkor is jobb helye lenne, ha a fémgyűjtőhónap keretében beszolgáltatnánk, hogy újjászületve, korszerű gép lehessen belőle.

Fördős Lajos,
a Fővárosi Villamosvasúti Főműhely dolgozója

* * *

Ludas Matyi elintézte

Tanács Vendel kulák tartozásával kapcsolatos közlemény szóról-szóra igaz, de nem is olyan rejtélyes az ügy. Bakóczi Mihály azért nem kapta meg bérét a kuláktól, mert 1951 október 1-éig a csornai tanács elnöke is kulák volt. Azóta kiebrudalták és most börtönben ül bűnei miatt. A Ludas Matyiból tudomást szereztem az ügy állásáról és intézkedtem, hogy Bakóczi Mihály sürgősen megkapja a néki jogosan járó pénzt.

Csorna község párttitkára
Dóczi István,

A mozigépészt Kiscsősznek című közleménnyel kapcsolatban közöljük, hogy már van új gépkezelő és Kiscsősz község dolgozói ismét láthatják az építő erejű filmeket.

Cseh Imre, Kiscsősz

Az Ikarus- típusú új autóbuszok oldalablakai szerkesztési hiányosság miatt nem engedhetők ki. A hibát már a kocsik átvétele alkalmával megállapítottuk, de a kocsikra szükség volt és az autóbuszokat átvettük. Az új kocsik e hibáját már javítják. Rövidesen kicserélik az ablakokat, és szellőztethetővé teszik a kocsikat.

Fővárosi Autobuszüzem,
Forgalmi osztály

A „Meddig legyek türelmes?" című közleményt a Minisztérium illetékes osztályának utasítására az Ofotért megvizsgálta. A hibát az Ofotért-vállalat követte el. A jövőben a kombinált üvegeket a dolgozók az eddiginél rövidebb idő alatt kapják meg.

Belkereskedelmi Minisztérium

Zavaros anyakönyvi kivonat

Iskolai ügyben fiam születési értesítőjére volt szükség. Márciusban írtam a molványi tanács anyakönyvi vezetőjének és kértem, hogy költségemre küldjék el az okiratot. Nagy örömömre tíz nappal később meg is kaptam. Boldog voltam, hogy a 30 kilométernyire lévő Molvány községből ilyen gyorsan elküldték. Örömöm azonban korai volt. A három anyakönyvi kivonat ugyanis tele volt hibával. Az egyik születési rovatába a bejelentés időpontját vezették be, másiknál a bejelentés rovatában a születés dátumát olvastam, a harmadiknál az iktatási törzsszám is rossz rovatban szerepelt. De ez még semmi! Az okiratok tele voltak csunya törlésekkel, javításokkal, olvashatatlan írással.

Tekintettel arra, hogy a furcsa anyakönyvi kivonatokban a valóságnak meg nem felelő adatok is voltak, ajánlott levélben visszaküldtem és megkértem az anyakönyvvezetőt, hogy küldjön helyesen kitöltött anyakönyvi kivonatokat.

Úgy látszik, Molványban megsértődtek, amiért hibát találtam, mert március 14-i sürgetésemre még mindig nem kaptam választ és a születési értesítőket sem küldték el. Ezért már harmadik hónapja nem kaphatok családi pótlékot, amelyet csak az okmányok bemutatása esetén utalnak ki.

Gál József,
a XX. kerületi Tanács dolgozója

* * *

Megint az Ofotért...

A vidéki Ofotért túlságosan lassan készitteti el az amatőr fényképfelvételeket. Néha egy hétig is eltart, amíg végre megtudom, hogyan sikerültek a vasárnapi kirándulás felvételei. Többször szóvátettem az Ofotért-boltban az ügyet. Legnagyobb csodálkozásomra azt a választ kaptam, hogy a negatívokat Budapestre kell küldeniök a központi laboratóriumba. Itt az egész ország amatőrképeit összegyüjtik és feldolgozzák.

Hát ez nincs rendjén. Miért nem létesítenek vidéken is fotolaboratóriumokat? Hiszen a felküldés és visszaküldés három-négy napig tart. Az is hiba, hogy a budapesti Ofotértek központi laboratóriumban dolgoztatják ki a képeket. Miért nincs laboratórium a forgalmasabb Ofotért üzletekben?

Több vidéki amatőrfényképész

* * *

Miért csak a birkáknak szabad?

Kiskúnfélegyháza tanácsa megtiltotta, hogy a városi lakosok csirkéjüket kieresszék az utcára. A birkákat azonban kiengedik. A csibék a szűk udvaron kapirgálnak, de egy árva bogarat sem találnak. Nem tudnak fejlődni. A birkák azonban a most fásított részen még a fák kérgét is lelegelik az utcákon. Ezt miért engedélyezik?

A rendeletet meg kell fordítani: a csibéket az utcára kell engedni, a birkákat pedig csak a rétre.

Kiskúnfélegyházi olvasók

Ilyen előadást engedélyeztek Szuhakállón!

A szuhakállói kultúrházban 1952 május 17-én előadást tartottak. Aznap reggel két színész jelent meg a községben. Elhiresztelték, hogy este nyolc órai kezdettel magas színvonalú előadást tartanak. Sajnos, az előadást engedélyezték és mi megdöbbenve hallgattuk a műsort, amely nemhogy 1952-ben, de talán még húsz évvel ezelőtt is szégyent hozott volna azokra, akik Szuhakállón a két színész fellépését engedélyezték.

Már az első számnál láttuk, hogy a színvonal 10—20 évvel lemaradt. Egy verset hallottunk, amely a házaséletet gúnyolta. Ezután ijesztően gyenge akrobatikus mutatvány következett. A szereplők, úgy látszik, nagyon meg voltak elégedve saját mutatványukkal, mert tányérozni kezdtek. Ez volt a műsor harmadik száma. A közönség legnagyobb része adott borravalót, de sokan megbotránkoztak a szokatlan pénzszerzési formán.

Ezután bűvészmutatványt láttunk. A gyenge szám után a szereplők egyike egy történetet mondott el, amelynek Carolino volt a címe. A színész igyekezett meggyőzni bennünket arról, hogy Olaszországban, egy parkban vagyunk, amelyben egy gyönyörű szobor áll. A szöveget ehhez a szoborhoz intézte az előadó. Az olasz hangulatot azzal akarta elérni, hogy egy lódenkabátot, mint egy malaclopót terített magára és Mussolinit utánozta. Én fényképekről emlékeztem Mussolini pózára, de a közönség legnagyobb része egyáltalán nem tudta, kit akar utánozni a színész. Ezen a bajon úgy igyekezett segíteni, hogy folyton figyelmeztette a közönséget, hogy ő Mussolini.

A „Komédiás dala" következett. Ebből a számból a nézők arra következtettek, hogy ma, a realista szinjátszás korában, még mindig nyomorban élnek a színészek, akárcsak Déryné korában.

Mi, szuhakállóiak, joggal kérdezhetjük, hogy miért nem nézik meg az illetékesek ezeknek a faluról-falura járó színészeknek káros munkáját. Mi, falusi dolgozók szocialista kultúrát akarunk, amely nevel és tanít.

Bánó Gyula
Szuhakálló

Ludas Matyi

Főszerkesztő: GÁBOR ANDOR
Felelős szerkesztő: GÁDOR BÉLA
Szerkesztő: TABI LÁSZLÓ
A kiadásért felel:
a Lapkiadó Vállalat igazgatója
Szerkesztőség: VII., Lenin-krt. 9-11.
Telefon: 222-271, 221-293.
Kiadóhivatal: VII., Lenin-krt 9—11
Telefon: 221-285
Hirdetési osztály:
VII., Lenin-körút 9—11.
Telefon: 221—285.
Terjeszti: Posta Központi Hírlap Iroda O. V. Előfizetés, személyes ügyfélszolgálat: V., József nádor-tér 1. Telefon: 183-022, 180-850.
Budapesti Szikra Nyomda,
V., Honvéd-utca 10
Felelős vezető: Radnóti Károly

Kicserélték a telefonszámomat

Decemberben kezdődött... Udvarias értesítést kaptam a postától, hogy megváltozik a telefonszámom. Tudomásul vettem. A házban, ahol lakom, van egy szövetkezet. A neve: „Úttörő Gyermek Ruhavarró Szövetkezet". Ennek a szövetkezetnek régi számát kaptam meg. Természetesen ők is új számot kaptak. Tekintettel arra, hogy az új névsor még nem készült el, könnyű elképzelni, hogy mi van nálunk. Percenkint keresik az Úttörőket. Kinyomoztam új számukat és azóta állandó ügyeletet tartunk a lakásban. Feleségemet a fiam váltja, ha pedig megjövök a gyárból, fiam végre a leckéjéhez ülhet.

Megállapodtunk abban, hogy az iskolai vizsgák után fiam állandóan a telefonnál fog ülni, hogy feleségemet és engem mentesítsen.

Természetesen megkérdeztem a postától is, mi értelme volt annak, hogy a házon belül kicserélték a két telefonszámot. Azt is megkérdeztem, vajjon kiszámították-e már: mennyi pénzébe került népgazdaságunknak a sok elfecsérelt idő és a sok téves kapcsolás. Nem tudom, ki volt a postánál az a nő, aki idegesen így válaszolt „Könnyű segíteni az ügyön. Szereltesse le a telefonját!"

Amikor panaszkodtam a postánál, meg sem említettem, mert még nem tudtam, hogy az én régi számom is él. Mégpedig nem is messze. A szomszéd házban lévő órásüzlet kapta meg régi telefonszámomat. Talán ez a hármas telefonszám-csere okozta, hogy számlám a tényleges beszélgetésekhez arányítva csillagászati magasságokban jár. Milyen jó lenne, ha a Ludas elintézné, hogy ne cseréljék a házon belül a telefonszámokat és ha már kicserélték, akkor ne kelljen mások telefonbeszélgetéseit is kifizetni.

Egressy Árpád
Bp., V., Prohászka O.-u. 8.

* * *

„Civil a pályán" — akadályokkal

Nagy öröm volt a városban, amikor megtudtuk, hogy a „Civil a pályán" című magyar film Hajdubözörménybe érkezik. Elővételben vásároltam a jegyet mindjárt a legelső előadásra. Már öt perccel hat előtt a nézőtéren ültem, de ott megtudtam, hogy kár volt sietnem, mert a film még Tiszalökön van, onnan hozzák autón Hajdubözörménybe. Kicsit furcsállottam, hogy miért 6-kor indulnak a filmért, amikor hatkor már pergetni kellene. Várakoztunk... Másfél óra mulva megérkezett az autó. Mindenki izgatottan várta a vetítést. De film helyett a városi zenekar indulóit kaptuk. Ez több mint negyedóráig tartott, de a civil még mindig nem volt a pályán.

A nézők nyomozni kezdtek és megtudták, hogy Tiszalökről csak a film felét küldték el. Motorost indítottak a másik tekercsért. A nézők egyrésze elaludt, mások hazamentek. Hat óra helyett végre féltízkor megkezdődött az előadás.

Kérem a Ludas Matyit, „dicsérje meg" a mintaszerű mozivezetést.

Varga Gábor
Hajdubözörmény, Rákóczi F.-u. 39

Tizenegy dolgozó — tizenhat forint

Az anyaggazdálkodás tervszerűsége érdekében kötbérkötelezettséget rendeltek el, szállítási szerződések be nem tartása esetén.

Ha azonban a szállítás értéke olyan csekély, hogy a kötbér 300 forint alatt van, nem kötelező a kötbér érvényesítése, nehogy aránytalanul sok munkát okozzon a jelentéktelen összeg behajtása.

Ugylátszik, egyes vállalatok még nincsenek tisztában a rendelkezés szellemével. Az ÁFORT ugyanis a budapesti járásbíróságnál pert indított vállalatunk ellen Ft 16.50 (Tizenhat forint ötven fillér) kötbér érvényesítésére. Tárgyalást tűztek ki. Tehát ezzel az üggyel:

az ÁFORT-nál

1. az ügyintéző
2. ügyész
3. gépíró
4. postázó

a Járásbíróságnál

5. iktató
6. előadó
7. gépíró
8. kiadó

vállalatunknál

9. kötbéres
10. gépíró
11. postázó

tehát összesen 11 személy töltötte az idejét.

Természetesen a követelést sürgősen kifizettük, nehogy még a tárgyaláson is időt töltsünk. Megjegyezzük, hogy ha az ÁFORT telefonon megkért volna bennünket az elfelejtett tétel befizetésére, pereskedés nélkül is megkapták volna a tizenhat forintot.

Még valamit: az ÁFORT keresetlevelén ez a mondat áll: „F/1 alatt csatoljuk ügyvédünk meghatalmazását. Papírtakarékosságra való hivatkozással az előzményeket másolatban nem csatoljuk."

A papírral takarékoskodtak, de tizenegy ember munkájával nem.

Szilágyi Endre
az Ipari Láncgyár kötbérfelelőse

* * *

Szahara a sebesvonaton

Gyakran utazom a Sopron—Szombathely—Pécs vonalon. A sebesvonatnak jó a menetideje, ezért mindig ezt veszem igénybe A vonaton sok az utas. A hosszú útvonalon alaposan megszomjaznak. Zalaszentiván körül már szinte kibírhatatlanul szenvednek az utasok a szomjúságtól. Az állomásokon nem lehet inni, mert a vonat csak 2—3 percig áll, s ez alatt az idő alatt mindössze 4—5-en ihatnak vizet.

Meginnánk mi a fröccsöt, meg a sört is, de ezen a vonalon nincs étszolgálatos.

Még rosszabb a helyzet a visszafelé tartó úton. A vonat Pécsről 14 órakor indul, tehát a déli melegben. Mikor a vonat Szigetvár felé ér, már mindenki vízről álmodozik. Nagykanizsán, ahol 4 percig áll a vonat, néhányan vízhez jutnak, de a többség nem. Tovább kell szomjazni egészen Szombathelyig.

Miért nem állít be a MÁV erre a hosszú útra italárusítót?

Berkits Imre
Sopron

Gádor Béla:

Mrs. Drink ujságot olvas

A hir a konyhában valósággal a szenzáció erejével hatott. Bessy, a nyurga szobalány ujságolta lelkendezve:

— Mrs. Drink ujságot olvas...

— Hazudsz — mondta az előkelő szakács és egy kanálkával vajat öntött a sültre. — Notórius hazug vagy. Mrs. Drink sose olvas semmit, talán nem is tud olvasni.

Bessy izgatottan hadonászott s szinte visította:

— Esküszöm, hogy igaz. Mrs. Drink ujságot olvas...

— Megnézem... — szólt az inas és kiment. Néhány perc mulva visszatért és vállvonogatva jelentette:

— Igaz. Mrs. Drink ujságot olvas.

Elhűlve néztek egymásra mind a hárman.

*

— Mit csinálsz, az istenért?

Ezt Joan, Mrs. Drink barátnője kérdezte, aki éppen most lépett be a szalonba.

— Ujságot olvasok — sóhajtotta Mrs. Drink és csókra nyujtotta hervadt arcát. — Nem értek egy szót sem. Nem tudod, mi az a Kocsedo?

— Minek kell azt tudni neked?

— A férjem megigérte, hogy vesz egy villát Miamiban, odamegyünk nyaralni. Ma reggel már azt mondta, hogy nem lesz a dologból semmi. Nagyon dühös volt, az ujságot a földhöz csapta és valami olyant mondott, hogy Kocsedo. Aztán elrohant. Most ezt keresem az ujságban. Mit jelent az?

— Nem valami nő? — kérdezte Joan rosszmájúan és már búcsúzott is, mert utálta az intelligens társalgást.

*

— Barom — mondta Mr. Drink a sofőrjének, aki túlhevesen fékezett s becsapva az autó ajtaját, felrohant a lépcsőn. Az asszony réveteg tekintettel fogadta:

— Levertnek látszol, fiam. Csak nem amiatt az utálatos Kocsedo nevű nőszemély miatt?

Mr. Drink elismerően nézett a feleségére:

— Te semmit sem változtál, éppen olyan buta vagy, mint lánykorodban. — Majd dühösen kifakadt: — Ezek a hülye katonák megint összevissza fecsegnek. A végén kénytelenek leszünk megkötni a békét.

— A béke nem jó nekünk? — kérdezte félénken Mrs. Drink.

— Nem! — ripakodott rá a férje. — Az egész vagyonunk fegyverrészvényekben fekszik. Ha béke van, nincs Miami. Érted?

— Értem. A béke rossz nekünk. Csak ne izgasd fel magad, drágám.

*

Mrs. Drink belépett a gyerekszobába és szétválasztotta két gyermekét, akik egymás haját tépték.

— Gyertek vacsorázni! Csendben legyetek, mert apuka dühös. Fél, hogy béke lesz. Lábujjhegyen járjatok...

*

— Fél, hogy béke lesz — suttogta Bessy riadtan.

— Ha neki kellene megdögölni Koreában, nem félne... — morogta az inas és kinyitott egy üveg pezsgőt. Az ajtó felpattant és Mrs. Drink viharzott be rajta, kiverte Bessy kezéből a kompótos tálat. Az üvegedény nagy csörömpöléssel összetört a padlón. Mrs. Drink hirtelen képentörülte a lányt:

— Levonom a béredből, ügyetlen némber! Azt hiszed, olyan jól megy nekünk?

Bessy még akkor is zokogott, amikor az asszony már elrohant:

— Hát tehetek én arról, hogy béke lesz?

*

Mrs. Drink a széles ágyon térdelt összekulcsolt kézzel s bensőségesen imádkozott:

— És add, én édes istenem, hogy minél tovább tartson a háború, hogy legyen Miami, nyaralás meg minden, ámen.

Truman lidérc-álma

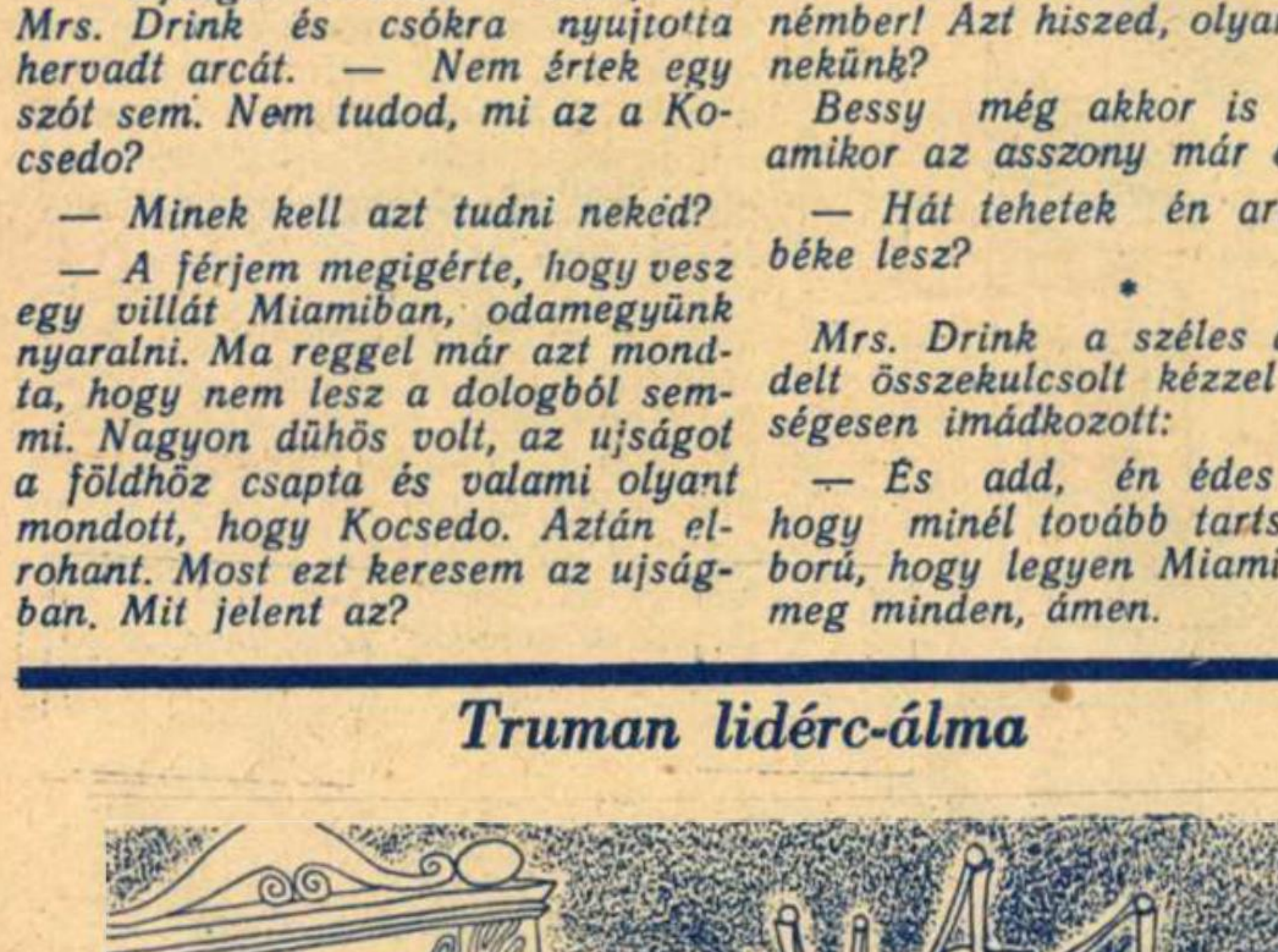

Amerikai sorozás

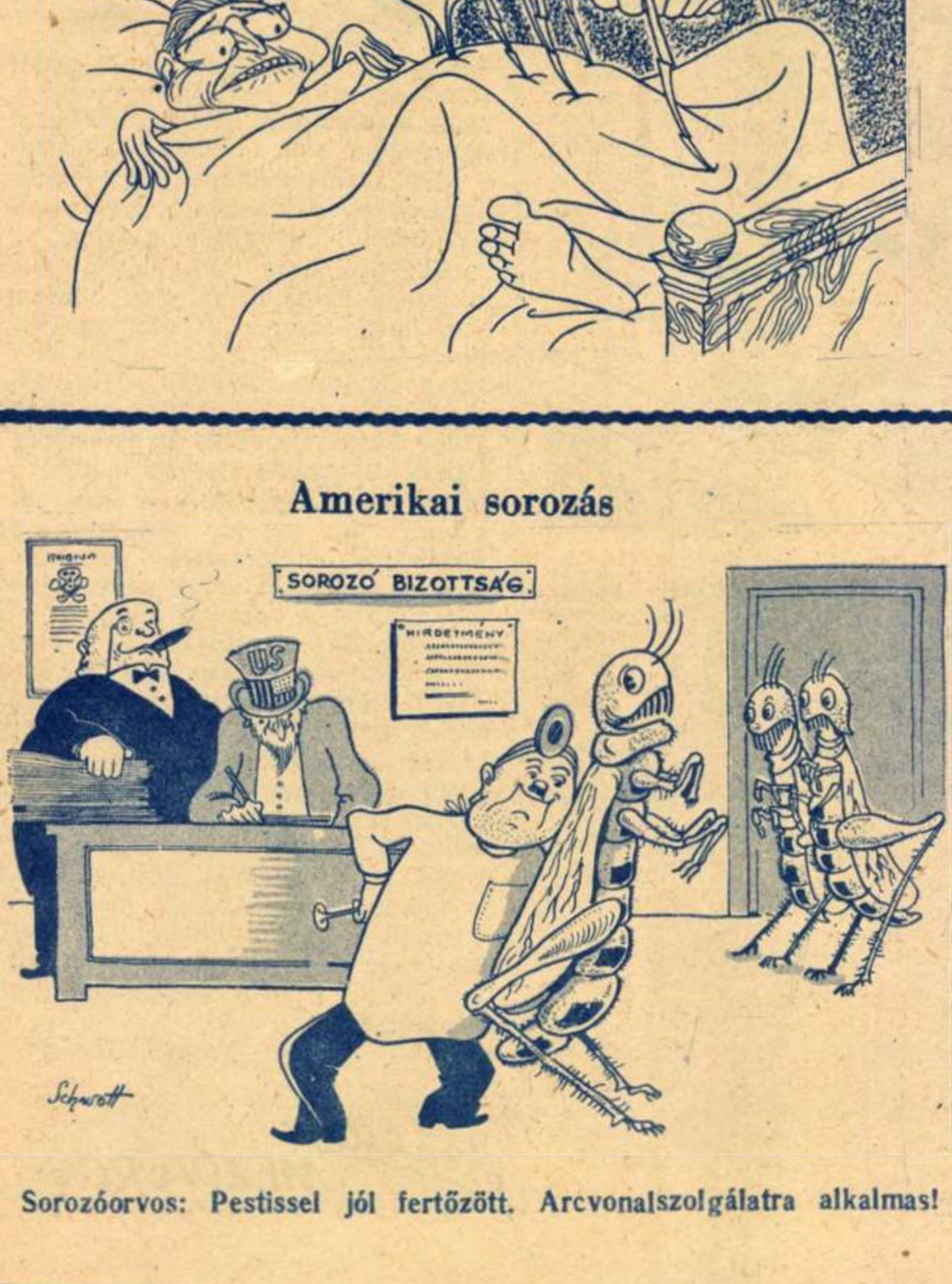

Sorozóorvos: Pestissel jól fertőzött. Arcvonalszolgálatra alkalmas!

Titónak tetszik a dolog

(A Fechteler-féle terv szerint Jugoszláviát Magyarország ellen kellett volna bevetni. De Fechteler ezt is letagadta.)

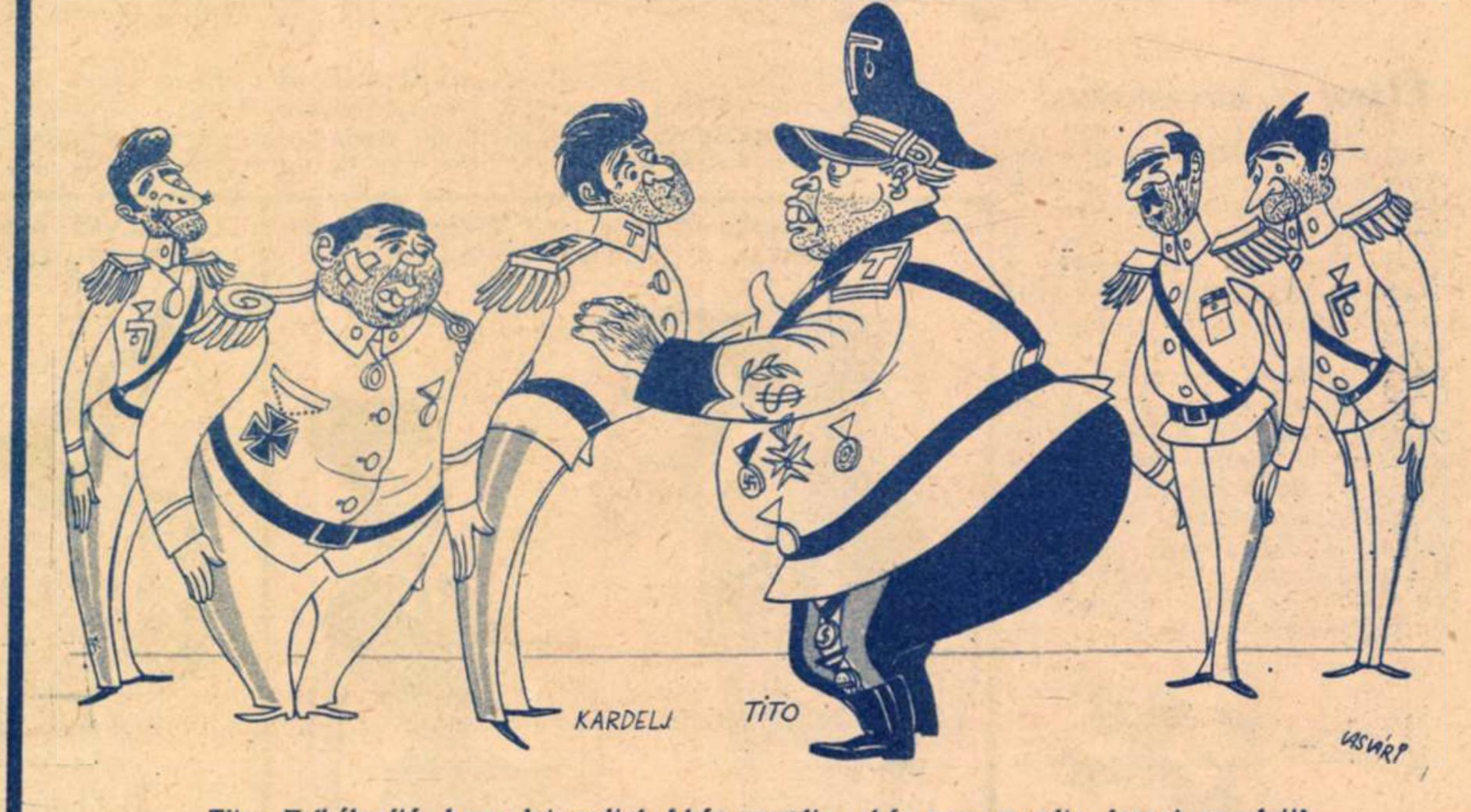

Tito: Felháborító, hogy letagadta! Akár mondta, akár nem mondta, igazat mondott!

Halász Péter:

Az író sem angyal

(Egy dramaturg-író hozzászólása a lektorkérdéshez)

Az ankét-teremben szédületes tapsvihar tört ki. Csendes, a felszólalásairól közismert író befejezte előadását, szerényen, bár a siker lázától kipirult arccal bólintott s fogadta a szerencsekívánatokat. Ma csakugyan felülmulta önmagát, évek óta nem volt ilyen sikerült hozzászólása. Taglalta a szocialista-realista vígjáték főbb alkotóelemeit, úgy mellékesen kitért az operettre s megoldotta annak valamennyi vajudó problémáját, a revű égető kérdéseire kapásból megfelelt s végre félreismerhetetlen utat mutatott a valóságos élet teljes megismerése felé. A regényirodalom kérdését éppenhogy súrolta, de azért a tömörítésre vonatkozóan tudott egypár hasznos tanácsot adni s világosan vázolta végül a cirkusz feladatait. Kopár, a kissé mindig borostásállú dramaturg nem tudott hová lenni az izgalomtól: alig várta, hogy a gratulálók gyűrűjén át valahogy megközelíthesse Csendest. — Ez az én emberem! — gondolta valami belső remegéssel — most megszerzem! Ha kell, letérdelek elé, ha kell... no nem, de azért egy kézcsókig minden további nélkül elmehetek. Az ügy a fontos! Csendesnek drámát kell írnia! Micsoda biztonság, micsoda sugárzó erő, micsoda szófűzés, a plasztikus szavak micsoda halmozása! A dramaturg homlokán apró verítékcsöppek gyöngyöztek. A kivételesen nagy pillanatok minden izgalma átjárta.

Végül is sikerült Csendes közelébe nyomulnia. Egy elszánt mozdulattal megragadta a kezét. Lámpalázasan lihegte:

— Kopár vagyok, az X.-színház dramaturgja. Önt keresem. Már nem is tudom, mióta. Talán, amióta élek! Van ez így az életben. Engedje, hogy megszorítsam a kezét... ne, ne... még ne vonja el! Irjon nekünk darabot!

Az utolsó mondatot már nem is mondta. Inkább lehelte, rebegte, imádkozta. Csendes végigsimított a homlokán. Tűnődött egy pillanatig. Aztán bólintott.

— Látja, barátom, most jókor jött. Szeretem azokat az embereket, akik jókor jönnek. Éppen foglalkoztat egy gondolat... határozottan foglalkoztat. Ha van ideje, tartson velem, leülünk valahol s egy feketekávé mellett megbeszéljük a dolgot.

Leültek egy csöndes espressó sarkában. Csendes hosszasan kavargatta a feketéjét, pillantása valahová a távolba révedt. Aztán beszélni kezdett. Kopár, a dramaturg, szomjasan itta minden szavát:

— Tudja, a téma... mármint maga a gondolat, őszintén megvallva még inkább csak gomolyog. De már látom azért... ködfoltok, felhők, furcsa villanások. Egy hang, egy kép. S az egésznek a menete. A hangvétele. Az ereje.

— Remek! — suttogta Kopár, a dramaturg.

— A célratörés — vizionált tovább Csendes és hangja mind fűtöttebb lett — a célratörés, de felvonásonként más aspektusból. A lendület fellobbanása, majd az erők keresztezésének nagy játéka s a katharzis végső kibontakozása előtt az explózió. Remélem, látja?

— Látom — lihegte Kopár s mámorában úgy vélte, csakugyan lát valamit.

— Nahát akkor! — dőlt hátra Csendes — ennyi van. De ez tulajdonképpen minden. A többi már csak játék ekörül. Hát akkor vigye, barátom... ez a magáé! Beszéljen a direktorával. Közölje vele: hajlandó vagyok! Ön meggyőzött!

Kopár, a borostás állú dramaturg másnap már hajnalban a színház körül ődöngött. Alig várta igazgatóját. S ahogy megjött, berontott hozzá, lázasan, égő szemmel s csapzott hajjal.

— Megvan! — kiáltotta valami olyan diadalittas hangon, hogy az igazgató felugrott:

— Mi van meg?

— Csendes, az író — harsonázta a dramaturg — a miénk! Megigérte! Aláírja! Darabot ír! Nekünk! Egyedül nekünk! Mármint a drámairodalomnak! Kizárólagos joggal! Érti ezt?

Az igazgató leült:

— Értem. És miről?

— Hogyhogy miről?

— Miről ír darabot?

A dramaturg hatalmas lendülettel akart válaszolni. Egyszerre, leigázóan, elsöprő erővel. Aztán leült. Idegesen próbálta rendbeszedni a gondolatait.

— Miről... várjunk csak... ahá! Igen. Tudom! A célratörés... a célratörés, de felvonásonként más aspektusból... a lendület izéje... fellobbanása... majd a keresztezés a hogyishívják... explózió kibontakozása... egyszóval...

Elakadt. Gyötrő kínban érezte, hogy sehogyan sem sikerül magát azzal a drámai megjelenítő erővel kifejeznie, mint Csendesnek, tegnap este. Micsoda marha vagyok — szidta magát — hogy elrontottam. Hogy elhervasztottam. Ezt az istenit! Ezt a remeket! Valamit még dadogott. De az igazgató már az iratait böngészte.

— Helyes... lehet, hogy érdekes a dolog. Beszéljen vele. Beszéljék meg a mesét.

Kopár elrohant. Sikerült telefonon felkutatnia az írót, s az hajlandónak mutatkozott arra, hogy délután a lakásán fogadja. Kopár a megbeszélt időben beállított hozzá s leült a szék sarkára. Csendes mosolygott, cigarettával kínálta.

— Nos, barátom... közölte hát igazgatójával terveimet?

— Hóóógyne... — bólogatott hevesen Kopár — s mondhatom, nem tudott hová lenni az örömtől. A nyakamba borult, megcsókolt. Csakugyan? — így kiáltott fel — jól hallom? Ő? hajlandó? Rögtön felemelte a fizetésemet és pertut ivott velem. Vagyis egészen mámoros lett. Csak egyetlen... — Kopár most egészen halk lett — egyetlen kicsi, egészen kicsi, mondhatnám picurka kérdése van. Hogy... — végre kinyögte — mi a darab meséje?

Most csend lett. Aztán Csendes rövid, nyers nevetést hallatott. Fejét hátravetette, mélységes bánat, drámai szánakozás, de ugyanakkor szomorúság ült a szemében. Majd egyetlen mozdulattal talpraugrott.

— Hát ez az, látja! Tudtam! Tudtam, hogy ez lesz a vége! Ezért nem akartam... ó, miért is hagytam magam levenni a lábamról, én ökör! A mese! Most jönnek a sematikus kívánságaikkal, a sablonokkal, receptekkel... az ember a szívét nyujtja, a lelkét, az agyvelejét, az idegeit... ő meg azzal jön, jójó, de hol a pozitív hős, bennem fogamzik, él, dalol az eszme, ő meg betörné mindezt az átkozott szabályaiba, a dra-ma-tur-gia szabályaiba... a mese! Hahahaha! A mese! A mese!

Kopár, a dramaturg riadtan menekült. Még a földszinten is hallotta Csendes súlyos kacagását: — A mese!

Csendes egyedül maradt a lakásban. Néhány pillanatig fel-alá sétált, míg háborgó hangulata megcsillapodott. Aztán leült s írt egy krokit a dramaturgokról.

A kicsavart fül politikája

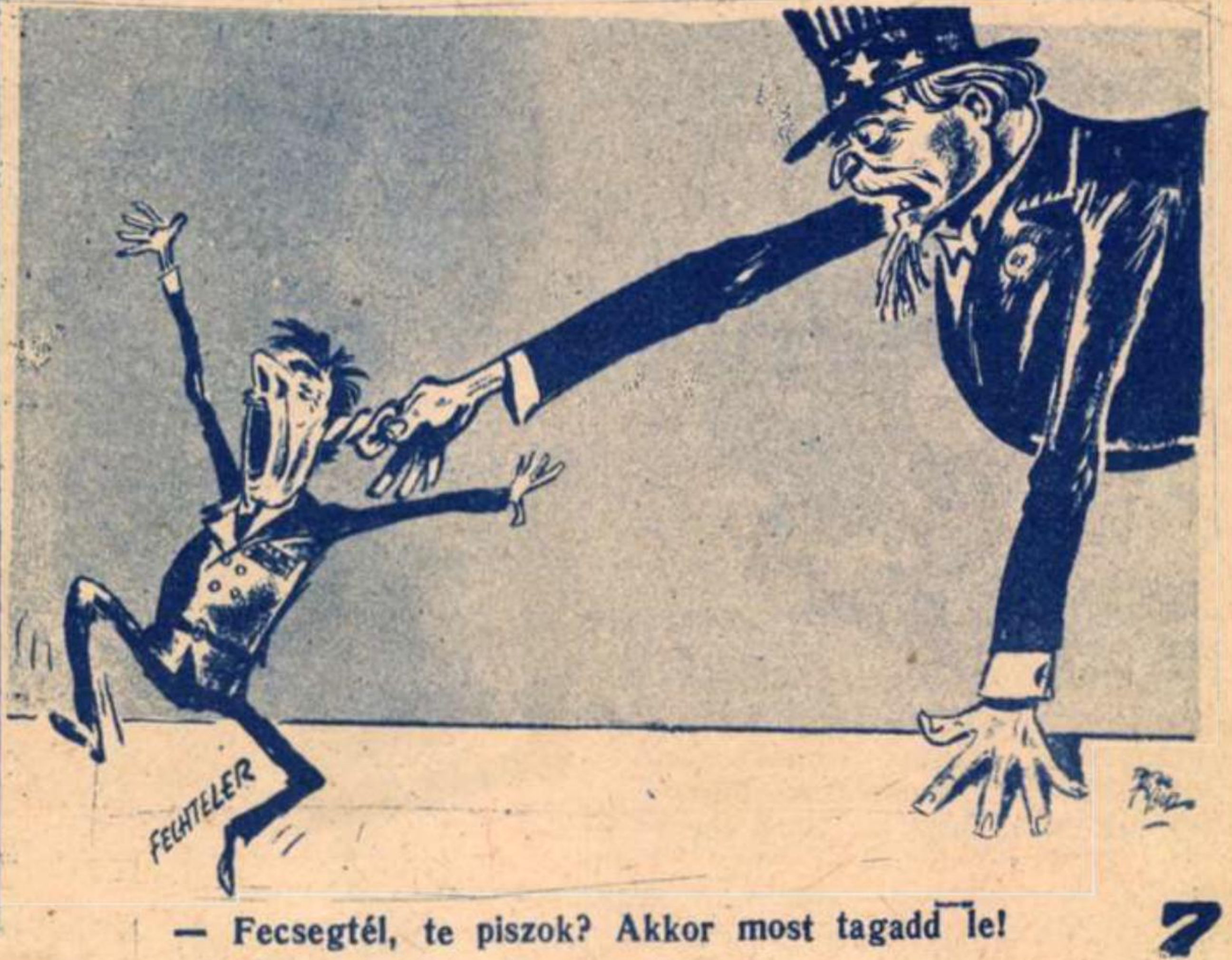

— Fecsegtél, te piszok? Akkor most tagadd le!

Ludas Matyi a Minőségi Nőiruhaüzemben

Éljen a készruha!

Kint voltam a Minőségi Nőiruhaüzemben és teljes anyagi, erkölcsi felelősségem tudatában a következőket jelentem ki: ez az üzem a Tűzoltó-utca 79. alatt fekszik s elsősorban gyalogosan közelíthető meg. Aki nem hiszi, gyalogoljon utánam.

Megközelíthető még autón, biciklin, lovaskocsin és ha az 52-es villamosról leszállasz, ó halandó, ismét csak a lábadra kell bíznod magad. Az üzem helyén valamikor csokoládégyár-település volt, ma azonban a csokoládénak már az illatát sem érezni és szavahihető tanuk szerint az itteni dolgozók az Édességboltban vásárolják a csokit. A Minőségi Nőiruhaüzem alig egy éve szorong ebben a zsúfolt, 6-os villamosra emlékeztető házikóban s azóta rengeteg tyúkszemmel gazdagodott az itt szabogató, varrogató s egymás lábát kikerülni nem tud dolgozó sereg. A zsúfoltság oka a helytelen szervezés, mert egyesek annakidején azt hitték, hogy a 300 munkás számára készült helyiség 500 részére is elegendő. Mint kiderült, valóban elegendő, elsősorban azért, mert sok jó ember dolgozik itt, márpedig köztudomású, hogy sok jó ember kis helyen is elfér.

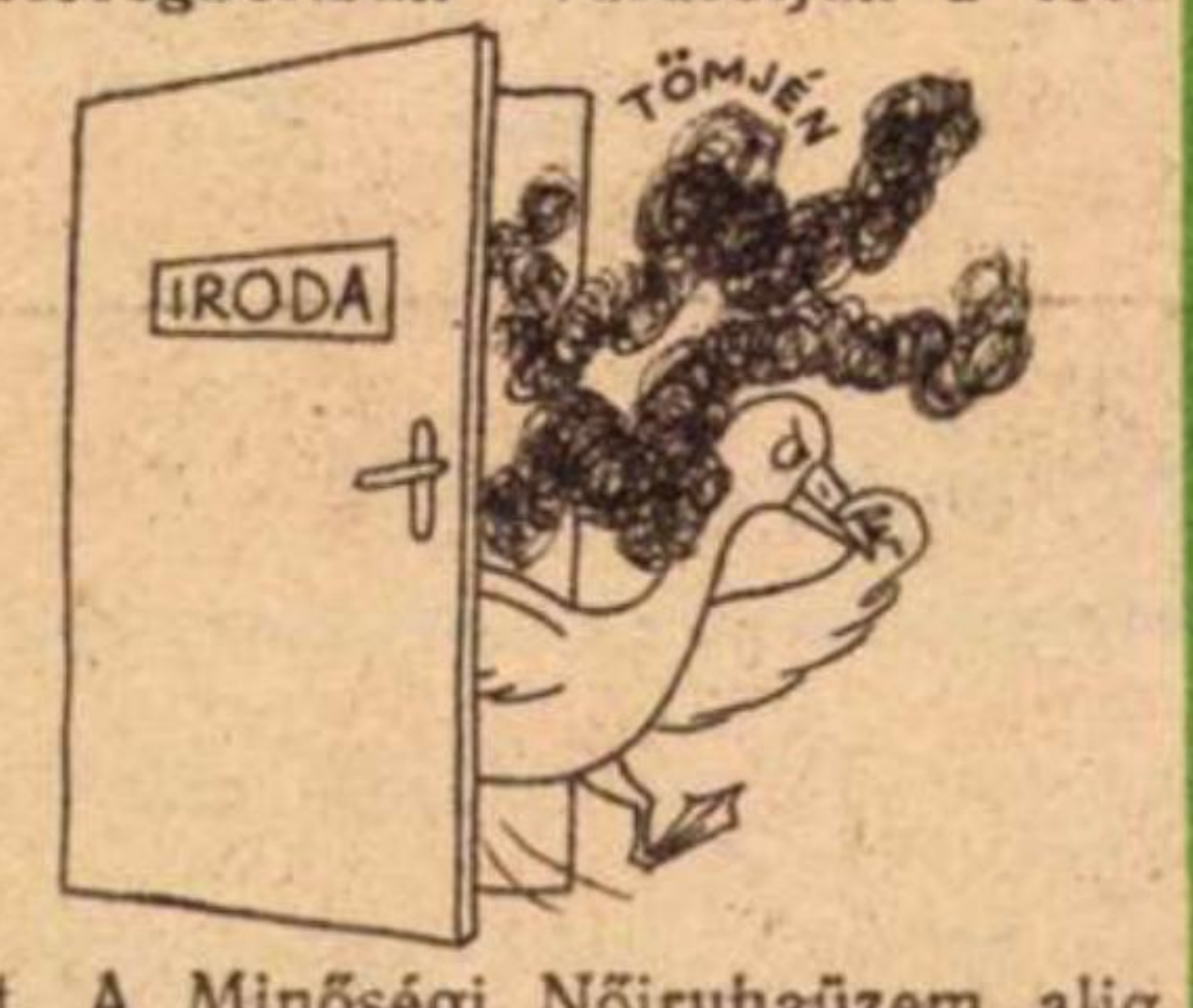

Az üzem igazgatója, Hendlein elvtársnő arra a hírre, hogy a Ludas Matyi meglátogatja a gyárat, szabadságáról repülőgépen tért vissza. Vidáman mosolyogva beszélt velünk s szűkszavúan, mintegy másfél órán keresztül dicsérte az üzemet. Én azonban kételkedve hallgattam őt s hiába akart szapora szóval meggyőzni az üzem nagyszerűségéről, férfiasan kijelentettem: igazgató elvtársnő, én csak azt hiszem, amit látok s kérem, adjon számomra kísérőt, aki körbevezet a gyárban és mindent megmutat. Miután így megijesztettem Hendlein elvtársnőt, ő minden ijedelem nélkül kiutalt számomra egy elvtársat, aki körbe-körbe vezetett a gyárban. Jómagam alapos gyanakvással indultam a vizsgálatnak s ha száz szemem lett volna, az is kevés lett volna. A raktárban kezdtem, ahol mintegy másfél órán keresztül gyönyörködtem a szebbnélszebb különböző kelmében, tiszta gyapjúban, marokénben, zefirben, sifonban s még a naftalin illatot is ózonnak éreztem, mert jól tudtam, hasznos cél érdekében árasztja fanyar illatát. Ezt bizonyította a néhány végtisztességre várakozó moly is, akik hasztalan áhítoztak pompás ennivaló után, a naftalin másvilágra küldte őket. Így tehát, bárhogy szimatoltam, a hibáknak bottal se üthettem nyomát, bár igaz, hogy megütötte a fülem a „bevizsgálás" nevű fura tájszó, amelynek értelmét tüstént elkezdtem „kivizsgálni". Rájöttem, hogy a bevizsgálás tulajdonképpen a behozott anyag vizsgálatát jelenti, minekutána szigorúan megdorgáltam a jelenlevő nyelvrontókat és magyaros beszédre intettem őket. A megelégedés egyébként itt már némileg áthatott s ezekután átugrottam a szabászatba, ahol óriási iramú szabászat folyt. Itt aztán minden zeget-zugot megnéztem, szemeimet a legmesszebbmenően kihasználtam, azonban a jól dolgozó szabászokon kívül csak egy jól dolgozó főszabászt láttam. Még az apró fecni ruhafoszlányokat is felhasználják, a csip-csup maradékból megfelelő méretű fürdőkosztüm készül a lubickolást kedvelő fehérnép számára. Kezdtem már erősen hinni az igazgató elvtársnőnek s örültem, hogy csupa-csupa jót leltem, azonban egy picinyke tüske mégis belémfúródott. Ugyanis rengeteg ollóra van szükség a szabászatban, de hogy hol az olló komámasszony, azt nem tudom, mert kevés van belőle. No, de erről biztos hamarosan intézkedés történik, ollóáradat ömlik az üzembe, úgyhogy megnyugodva kutyagoltam a varróműhelyekbe, ahol a kiszabott anyagot pompás szoknyává, blúzzá, egészruhává varázsolják. Itt persze a gyanakvás újult erővel lepett meg, nem csodálkoztam volna, ha az eddig látott jó dolgok után itt a hibák halmazát tárja elénk. Komolyan mondom azonban, amikor kijelentem, hogy csalódnom kellett, mert itt is csuda dolgokat láttam. Gyönyörű ruhákat, szép és kedves asszony- és leánytársakat, akik nagyszerű versengésben mérték össze erejüket. Ottlétemkor a „Békefront" brigád vezetett egy szoknyahosszal, azonban én lelkére beszéltem az ifi-brigád tagjainak, s azóta kétségtelen, hogy övék a pálma. Azt nem lehet elmesélni, hogy milyen fürge munka folyt itt s minő szép holmikkal találkozott szemem. Láttam egy blúzt égszinkék selyemből, azsurozott nyakkal, valami fehér mütyürke volt rajta, olyan... olyan... bocsássák meg nőolvasóim szakszerűtlen leírásomat, de én csak egy tökéletlen zakóban és nadrágban járó férfiú vagyok... Szóval olyan csudaszép dolog volt rajta...

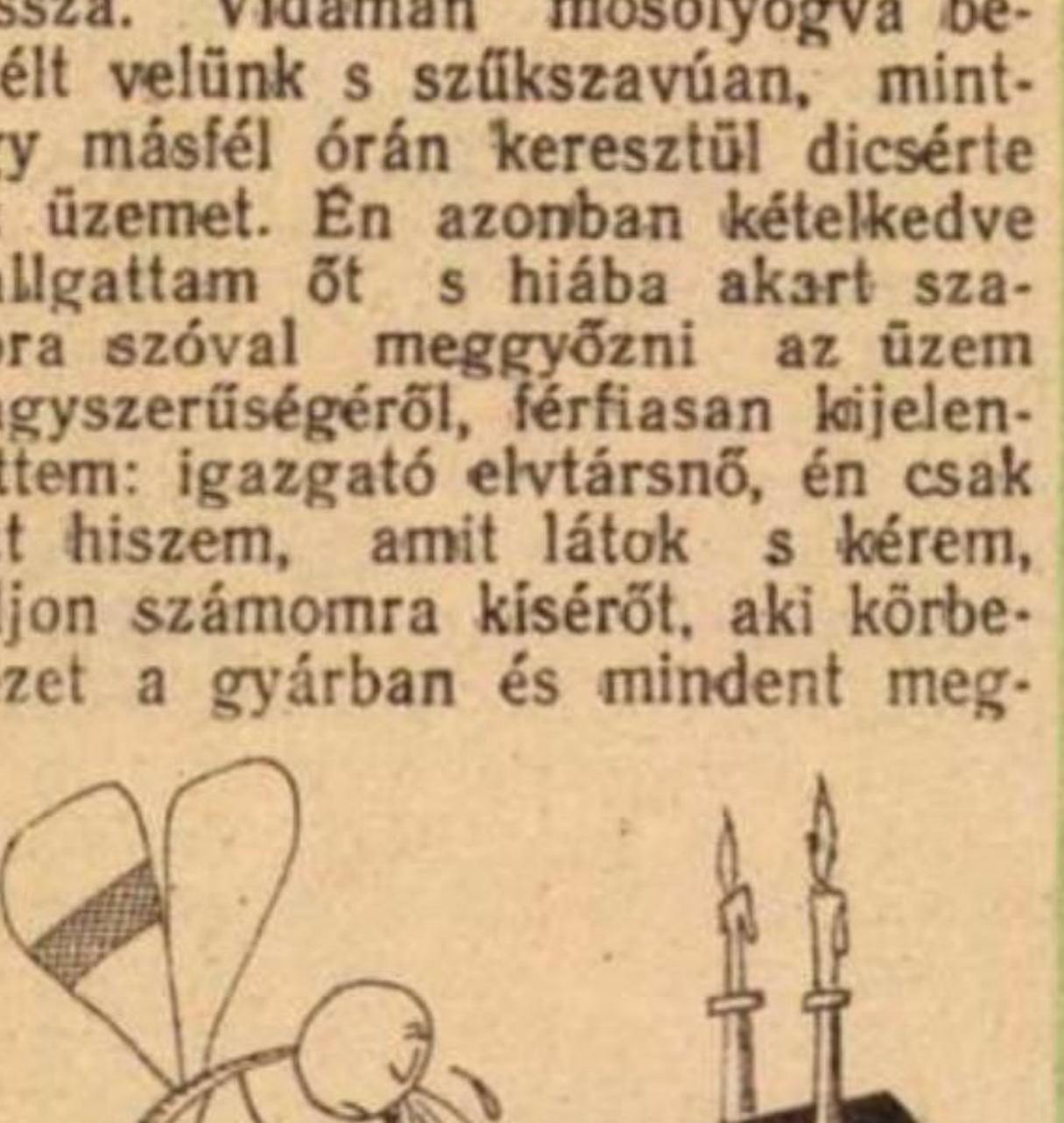

A VILÁG MINDEN TÁJÁRA, ÍGY EGYIPTOMBA IS EXPORTÁL A MINŐSÉGI RUHAÜZEM

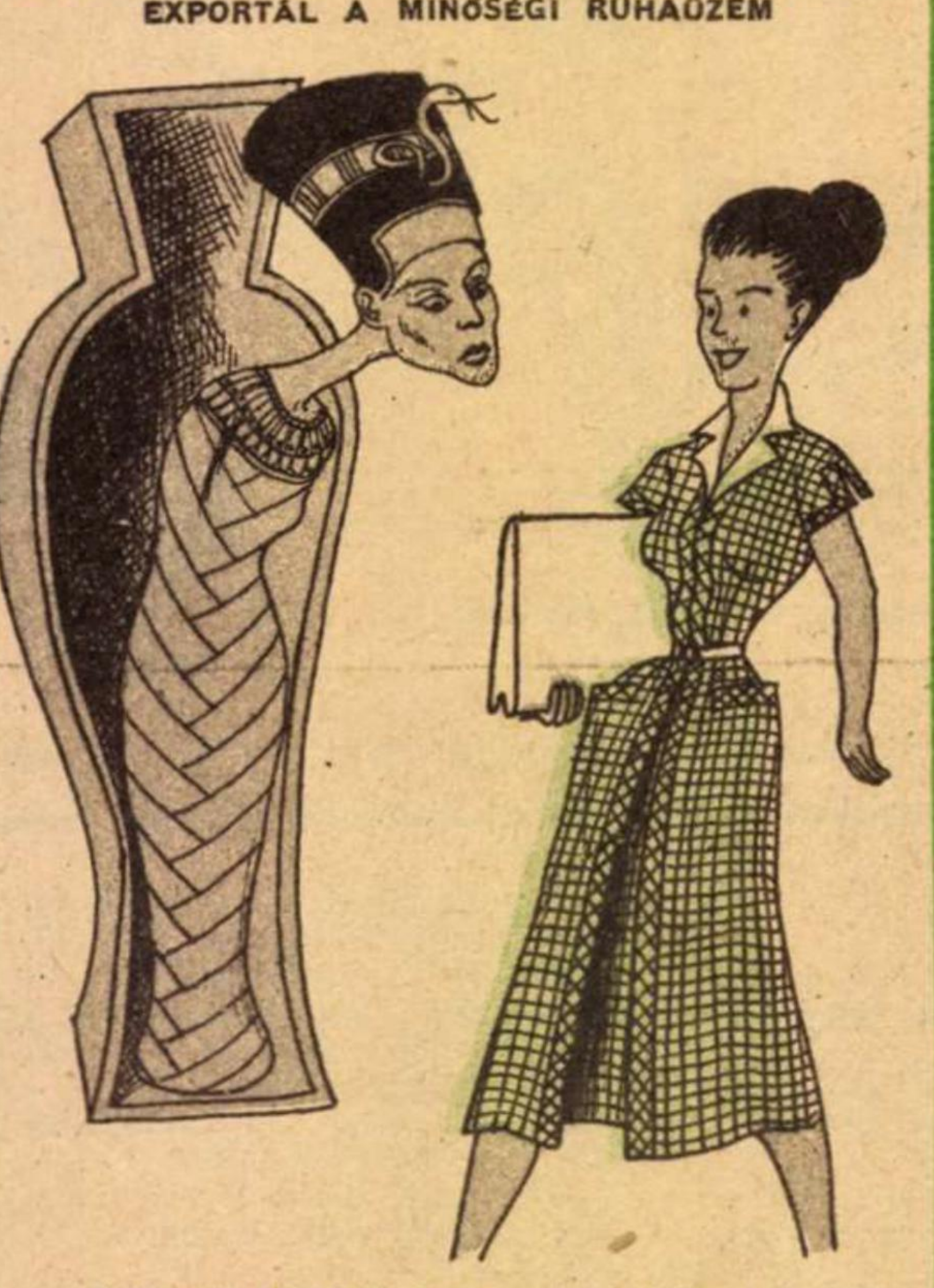

Nofretete fáraóné: Jaaaj, milyen édes ruha, nekem még itt kell senyvednem ezekben a nyomorult fáslikban.

EGYES KIKÉSZÍTŐ-GYÁRAK FELEMÁSSZÍNŰ SELEJTES ANYAGOT SZÁLLÍTANAK AZ ÜZEMNEK

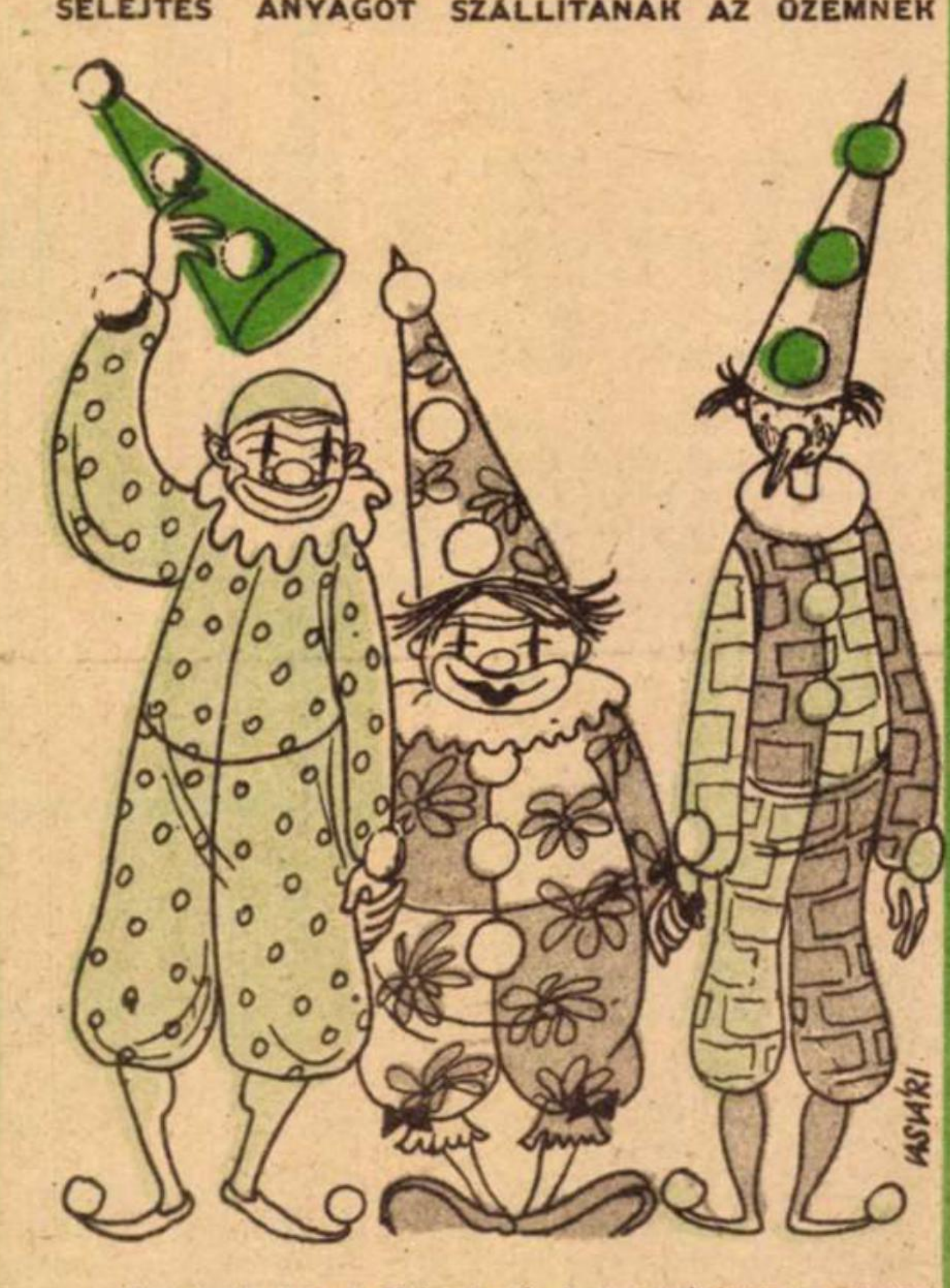

Bohócok kara: Milyen jó, hogy selejtes az anyag néha! Így jutottunk a pompás felemás kosztümhöz!

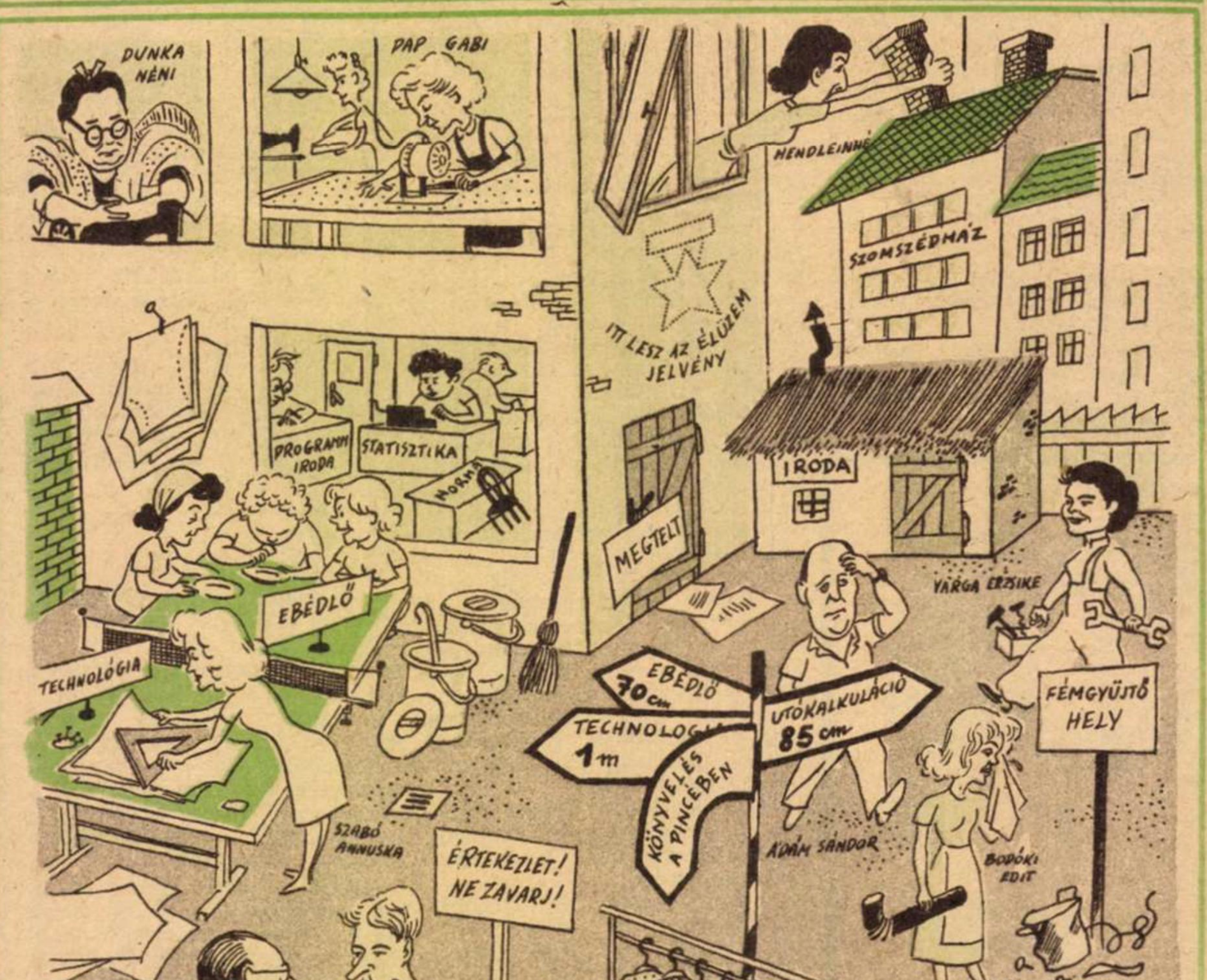

A fenti képen sok minden látható, adunk hát egy kis eligazítót a sok mindenhez. A különböző osztályok egymás nyakán szoronganak, ezen akar segíteni az igazgató elvtársnő, amikor a szomszéd ház felé nyujtja kezét, amely igéret szerint már régen az üzemé. Lejjebb, az útjelző-tábla alatt, Ádám főszabász ácsorog, akinek folyton holmi elszabott ruhákról csicseregnek a fülébe. Kicsit odébb a síróskedvű DISZ-titkár kesereg a fémgyűjtés eredménytelensége miatt. Egyelőre úgy fest a dolog, hogy a verseny végén nem részesülnek díjazásban. Az értekezők mellett ballagjunk el csendesen, s inkább köszöntjük a kép felső sarkában buzgón dolgozó Dunka nénit. Jó napot, Dunka néni! Halljuk, minden varrnivalót maga szeretne megvarrni, s amellett szereti a jó ételeket. Viszont a Dunka néni mellett varrogató Kis Gabira inkább ráférne pár kiló. Meg kell kérni Dunka nénit, adjon át egy kis étvágytapasztalatot. A többi látnivalón, azt hiszem, már eligazodik az olvasó. A ping-pong asztal egyszemélyben ebédlő és szériázó, ami pedig az élüzem helyét illeti, azt hisszük, hamarosan valóban felrepül oda a szép csillag.

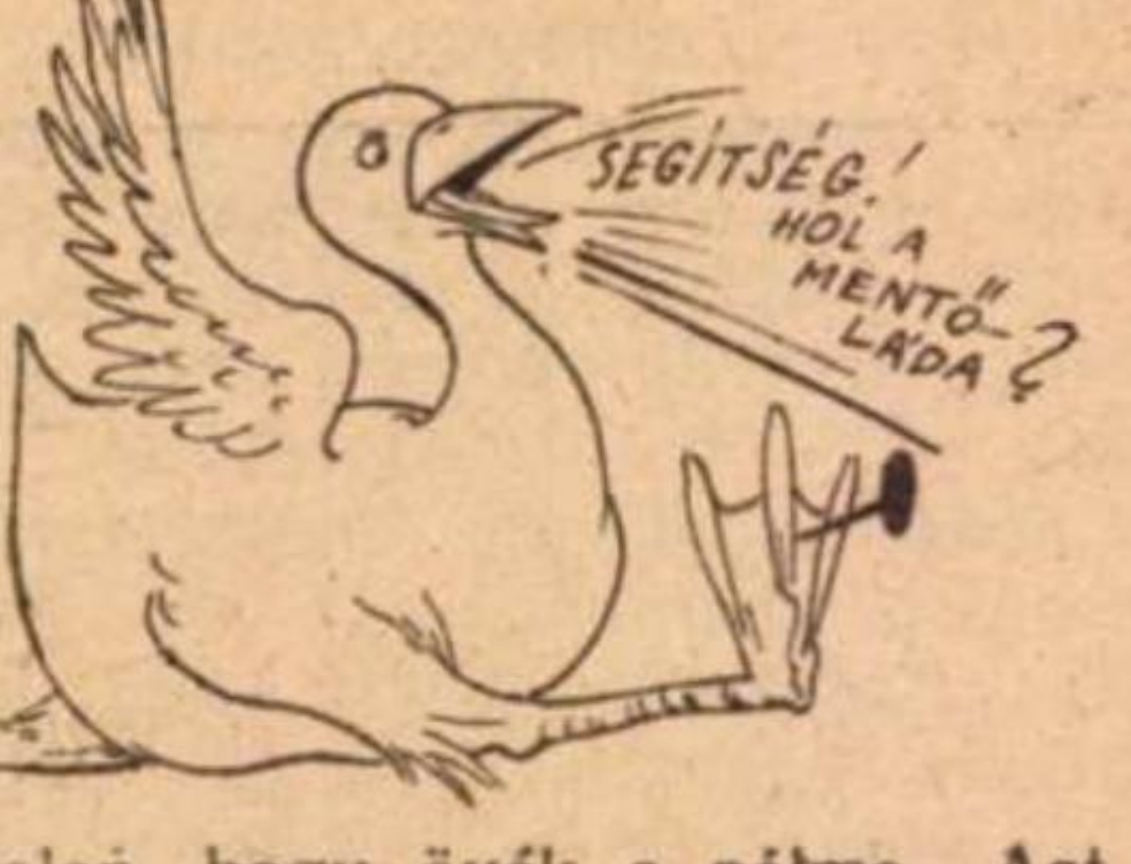
SEGÍTSÉG! HOL A MENTŐLÁDA?

Egy másik varróműhelyben éppen a kulturosok köszöntötték a tűvel és cérnával pompásan bánó dolgozókat. Hej ilyen néni, sej olyan Kati, danázták a lányok, mindenkit kicsasztuskáztak, aki megérdemelte, s hogy meg ne sértődjék, még azt is, aki nem szerzett érdemet a rigmusokra. Végigbandukolva az összes műhelyeket, lelki szemeim előtt megjelent az igazgató elvtársnő, s arra gondoltam: kár volt gyanakodni megbocsátható dicsekvését hallva, mert ez az üzem tényleg jól dolgozik. Mi tagadás benne, az eredmények mellett eltörpülnek a hibák, arról nem is beszélve, hogy csak az nem követ el hibát, aki semmit sem csinál. Attól azonban senki nem tarthat vissza, még a jóldolgozó üzem, jóldolgozó igazgatója sem, hogy elmondjam — nem örültem annak, hogy mentőláda az egész üzemben nem volt található. Belefájdult a fejem az efeletti bánatba, azonban sehol egyetlen kalmopirint nem tudtam felhajtani. Szóval, itt van egy kis tennivaló. Aztán a könyvtáros elvtársnő is furcsa munkát végez, aki a saját szavai szerint könyvcímeken kívül mást nem olvas és olvasóktól hallott elbeszélés alapján ajánlja a könyveket. Ezen kinek is kéne segíteni? Ja persze, magának a könyvtáros elvtársnőnek. Mindjárt meg is kérem őt, hogy azért néha önmagának is ajánljon könyvet.

Végezetül mindössze az a szerény kívánságom van, hogy a Minőségi Nőiruhaüzem teljesítse túl tervét, azt pedig sokmillió asszonytársam nevében szeretném, ha a többi nőiruhaüzem is olyan minőséggel lepné meg a társadalmat, mint ez a gyár. Időm lejárt, már sietek is. Még zárás előtt ki akarok érni az Állami Áruházba. Ugyanis itt az üzemben kinéztem egy szép pirospöttyös nyári ruhát s a párjával meg akarom lepni a feleségemet.

Nagy S. József

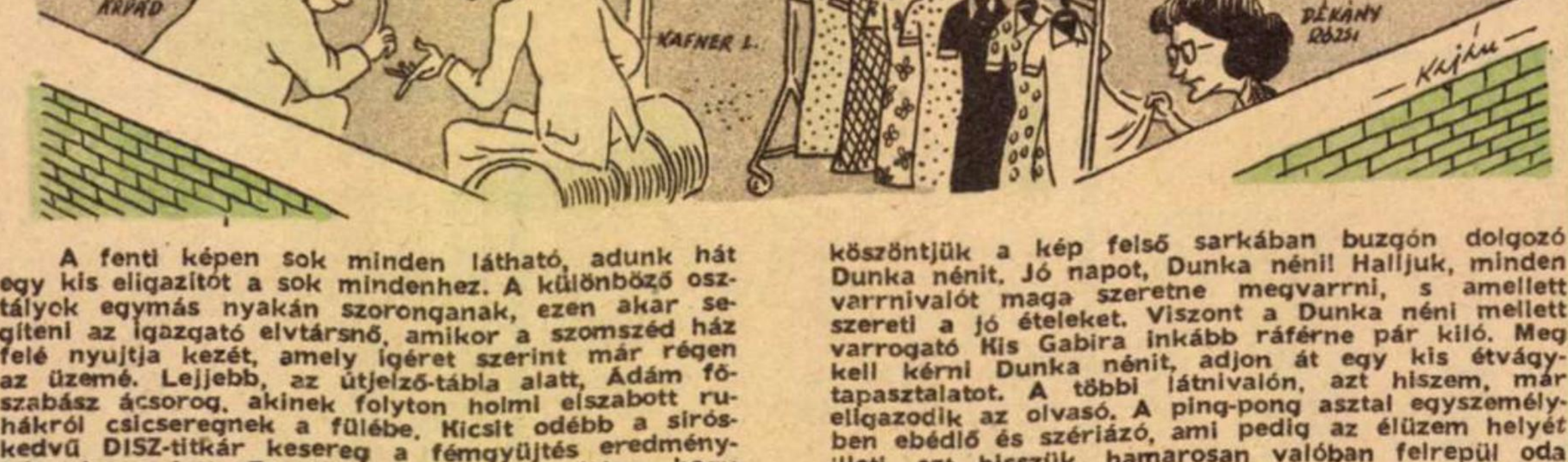

Jövő héten: MEZŐTÚRON